

Tampereen seudun työväenopisto

Itsearviointiraportti

Lukuvuosi 2024–2025

Sisällys

Itsearviointiraportti	1
1. Enemmän kuin oppilaitos	3
2. Koulutuksen itsearviointi osana kehittämistyötä	3
2.1 CAF-itsearviointimalli	3
2.2 Asiakaspalaute osana itsearviointia	4
3. Kumppanuudet ja resurssit	5
3.1. Kumppanuus- ja sidosryhmäyhteistyö	5
3.2. Kuntalaisyhteistyö	6
3.3. Talouden hallinta	6
3.4. Tiedon hallinta	7
3.5. Teknologian hallinta	8
3.6. Toimitilojen hallinta	9
4. Asiakastulokset lukuvuonna 2024–2025	10
4.1. Kurssin parasta antia	10
4.2. Opintojen kuvaus ja opetus	11
4.2.1 Kaikki vastaajat	11
4.2.2 Aikuisten taiteen perusopetuksen erilliskysymykset	12
4.2.3 Opintopistekurssien erilliskysymykset	12
4.3 Kurssi kokonaisuutena	13
4.4 Asiakaskokemus	14
4.5 Taiteen perusopetuksen lapset ja nuoret	14
5. Kuntalaisten osallistuminen opiston toimintaan	16
5.1 Opetukseen käytetty aika	16
5.1.1 Toteutuneet kurssit	16
5.1.2 Etäopetus	18
5.1.3 Toteutuneet tunnit	19
5.2 Asiakasmäärien kehitys	20
5.3 Kurssilaiset	21
5.4 Opiskelijat	23
6. On vain yksi Tampereen seudun työväenopisto	26
Liite Tampereen seudun työväenopiston hankkeet lv. 2024–2025	28

1. Enemmän kuin oppilaitos

Kansalaisopistot ovat vapaan sivistystyön oppilaitoksia, jotka vastaavat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin. Ne tarjoavat matalan kynnyksen mahdollisuuksia omaehtoiseen oppimiseen, kansalaistaitojen kehittämiseen ja elinikäiseen kasvuun. Opinnot perustuvat oppijan haluun kehittyä ja oppia uutta – kuka tahansa voi osallistua.

Suomen ensimmäinen kansalaisopisto, Tampereen seudun työväenopisto, on yhtä aikaa perinteikäs ja uudistuva. Tarjolla on monipuolista yleissivistävää koulutusta, kursseja ja luentoja Tampereen ja Ylöjärven alueella. Lisäksi järjestämme tavoitteellisesti etenevää taidekasvatusta eli taiteen perusopetusta aikuisille kuvataiteessa ja kädentaidoissa, lapsille ja nuorille kuvataiteessa, sanataiteessa ja teatteritaiteessa. Oppimisen tukena toimii myös Opinverstaas, joka auttaa oppijoita erilaisissa oppimisen haasteissa.

Ylläpitämisluvassa työväenopiston koulutustehtäväksi on määritelty koulutus, joka painottuu vieraisiin kieliin, kuvataiteeseen ja muihin taideaineisiin, kädentaitoihin, terveyttä edistävään koulutukseen sekä yhteiskunnallisiin aineisiin. Lisäksi opisto tarjoaa kieli- ja kulttuurikoulutusta maahanmuuttajille.

Työväenopisto on rohkea ja yhteisöllinen oppimisen verkostotoimija. Tarjolla on tiloja luovuudelle, kohtaamiselle, tekemiselle ja hyvinvoinnille – työväenopistossa jokainen voi olla tekijä. Opiskelu tukee oppijan osaamisen kehittämistä, nykypäivän kansalaistaitoja ja urapolkua jatkuvan oppimisen hengessä. Toiminta mahdollistaa yhteisöllisen oppimisen, monipuolisen harrastamisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisen. Työväenopisto on enemmän kuin oppilaitos – se on yhteisö, jossa syntyy elämänmittaisia kasvutarinoita ja merkityksellisiä kohtaamisia. Opistossa jokainen voi oppia, opettaa ja jakaa osaamistaan.

2. Koulutuksen itsearviointi osana kehittämistyötä

Laki vapaasta sivistystyöstä (21.8.1998/632) velvoittaa oppilaitokset arvioimaan järjestämäänsä koulutusta sekä osallistumaan ulkopuoliseen arviointiin. Tavoitteena on tukea vapaan sivistystyön kehittämistä ja vahvistaa oppimisen edellytyksiä.

Myös taiteen perusopetuksesta annettu laki (21.8.1998/633) korostaa koulutuksen arvioinnin merkitystä. Lain mukaan koulutuksen järjestäjän tulee arvioida omaa toimintaansa osana koulutuksen kehittämistä ja oppimisen laadun parantamista.

2.1 CAF-itsearviointimalli

Työväenopistossa koulutuksen itsearviointia tehdään vuosittain. Arvioinnin perustana toimii CAF-malli (Common Assessment Framework), joka on eurooppalainen julkisen sektorin organisaatioille kehitetty itsearviointiväline (Kaavio 1). Mallista on olemassa kansalaisopistoille sovellettu versio, joka tarkastelee sekä toimintatapoja että tuloksia ja tarjoaa kokonaisvaltaisen näkökulman organisaation toimintaan.

CAF-malli pohjautuu jatkuvan oppimisen ja systemaattisen kehittämisen periaatteisiin. Sen taustalla vaikuttaa Demingin laatuympyrä: **suunnittele > toteuta > arvioi > paranna**, joka ohjaa organisaation jatkuvaa parantamista. Työväenopiston itsearviointi onkin suunnitelmallinen ja toistuva prosessi, jonka avulla vahvistetaan toiminnan laatua, tunnistetaan vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä tuetaan koko organisaation oppimista.

Kaavio 1. CAF-mallin arviointialueet

Opiston itsearviointi etenee kolmen lukuvuoden sykleissä, joissa CAF-mallin laadulliset arviointialueet jaetaan eri vuosille (taulukko 1). Poikkeuksena ovat asiakastulokset, joita tarkastellaan vuosittain jatkuvan asiakaspalautteen perusteella. Lukuvuonna 2024–2025 arvioinnin painopisteinä olivat **kumppanuudet ja resurssit** sekä **keskeiset suorituskäytännöt**.

Lukuvuosittain		➤ Tulosten numeraalinen tunnuslukutarkastelu ➤ Asiakastulokset
Lv. 2022-2023	➤ Henkilöstö ➤ Prosessit	➤ Henkilöstötulokset
Lv. 2023-2024	➤ Johtajuus ➤ Strategia ja toiminnan suunnittelu	➤ Yhteiskunnalliset tulokset
Lv. 2024-2025	➤ Kumppanuudet ja resurssit	➤ Keskeiset suorituskäytännöt

Taulukko 1. Työväenopiston arviointisykli

CAF-arviointi toteutettiin ryhmätyönä päätoimisen henkilöstön lukuvuoden päätöskokouksessa kesäkuussa 2025. Työntekijöille toimitettiin etukäteen nykytilankuvaukset, jotka perustuivat kirjallisiin dokumentteihin opiston toiminnasta. Arviointitilaisuudessa keskusteltiin ryhmissä ja tunnistettiin opiston vahvuuksia sekä kehittämistarpeita arvioitavalla alueella. Havaintoja hyödynnetään tulevien vuosien kehittämissuunnitelmien ja -ohjelmien laatimisessa.

2.2 Asiakaspalaute osana itsearviointia

Työväenopiston asiakkaat ja opiskelijat voivat antaa palautetta opiston toiminnasta monin eri tavoin. Itsearviointin asiakastulosten arviointi perustuu kurssipalautteisiin, jotka kerätään automatisoidulla kyselyllä. Kysely lähetetään jokaiselle kurssilaiselle, jolla on sähköpostiosoite opiskelijatiedoissa.

Palautekysely toimitetaan kurssin päätyttyä, lukuun ottamatta vapaan sivistystyön lapsiryhmiä, ellei ryhmässä ole mukana aikuisia. Taiteen perusopetuksessa lapsille ja nuorille käytetään palautekorttia, joka on suunniteltu ikäryhmän tarpeisiin.

Kysely on osa Tampereen kaupungin määrittämää asiakaskokemuksen mittausmallia. Siinä kartoitetaan kokemuksia opiston toiminnasta, kurssien toteutuksesta ja asiakaspalvelusta.

3. Kumppanuudet ja resurssit

CAF-arvioinnissa kumppanuutta ja resursseja tarkastellaan kuuden aihealueen kautta: kumppanuus- ja sidosryhmäyhteistyö, kuntalaisyhteistyö sekä talouden, tiedon, teknologian ja toimitilojen hallinta. Samassa yhteydessä tarkasteltiin aihealueisiin liittyvät keskeiset suorituskatulokset.

3.1. Kumppanuus- ja sidosryhmäyhteistyö

Työväenopisto on määritellyt keskeiset kumppaninsa ja sidosryhmänsä eri sektoreilta, ja yhteistyö ulottuu paikalliselta tasolta kansainvälisiin verkostoihin. Tärkeimpiä kumppaneita ovat vapaan sivistystyön oppilaitokset, kaupungin yksiköt, yhdistykset sekä opiskelija- ja vanhempainyhdistykset. Kumppanuudet tukevat opiston strategisia tavoitteita ja arjen sujuvuutta, mutta niiden määrittely ja hallinta kaipaa selkeytystä. Kumppanuudet toivotaan sisällytettävän osaksi uusien työntekijöiden perehdytystä.

Kumppanuudet rikastuttavat opiston tarjontaa ja lisäävät sen vetovoimaa. Yhteistyö ja sen kehittäminen toteutuvat monipuolisesti hankkeissa, työpajoissa ja tapaamisissa, ja opisto on toivottu kumppani. Yhteistyö eri kumppanien kanssa on mahdollistanut onnistuneita projekteja ja kehittämistä (Liite).

Kehittämistoiminta arvioitiin vakaaksi ja tavoitteelliseksi. Opiston oma ja muiden kanssa yhdessä tehty työ on tuottanut konkreettisia tuloksia, kuten koulutusmalleja ja käsikirjoja, tapahtumia, tutkimusta ja uusia kehittämishankkeita. Osan hankkeista koettiin kuitenkin jäävän etäisiksi, ja henkilöstö toivookin selkeämpää painotusta opetukseen ja opiskelijoiden arkeen liittyviin hankkeisiin. Vaikuttavuuden vahvistamiseksi toivottiin laatupainotteista lähestymistapaa sekä henkilöstön osallistamista. Etenkin tuntiopettajien osallistumismahdollisuudet ovat rajalliset työsuhteiden luonteen vuoksi.

Sopimuskäytännöt ovat rakenteellisesti kunnossa, mutta niiden käytännön jalkautus kaipaa kehittämistä. Erityisesti tilojen ja välineiden yhteiskäyttöön tarvitaan selkeitä kirjallisia sopimuksia, ja sopimusten vuosittainen tarkastus olisi tärkeä osa toiminnan helpottamista. Kumppanuuksien arviointi tapahtuu asiakaspalautteen ja hankemittareiden avulla, mutta arviointia toivotaan systemaattisemmaksi ja dokumentoidummaksi. Kumppanikysely kauden päätteeksi nähtiin hyvänä kehitysideana.

Yhteiskuntavastuu on osa opiston perustyötä, ja sitä edistetään muun muassa ympäristötietoisilla kursseilla, eettisillä hankinnoilla, esteettömyyden ja saavutettavuutta edistävillä palveluilla. Vaikka pyrkimys vastuullisuuteen on olemassa, käytännön toteutus ei aina saavuta tavoitetta. Tietoisuuden lisääminen vastuullisista valinnoista ja käytäntöjen selkeyttäminen nähtiin tärkeinä.

Kestävän kehityksen edistämisen toimenpiteiden dokumentointi, arviointi ja raportointia tehdään osana hankkeita ja vuosittaista itsearviointia. Keväällä 2025 saatiin rahoitus hankkeeseen, jossa kestävän tulevaisuuden arviointia kehitetään järjestelmällisempään suuntaan OKKA-säätiön kriteerien pohjalta. Jatkossa painopisteenä tulisi olla tekojen näkyväksi tekeminen, vastuiden selkeyttäminen ja vaikuttavuuden arviointi. Vastuuhenkilön puuttuminen konkreettisille toimenpiteille, kuten kierrätyksen järjestämiselle, koettiin kuitenkin haasteena pitkäjänteiselle kestävän kehityksen edistämiseksi.

3.2. *Kuntalaisyhteistyö*

Työväenopisto edistää kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta ja elinikäistä oppimista tarjoamalla saavutettavaa ja tavoitteellista koulutusta eri oppijaryhmille. Koulutuksen sisällöt tukevat muun muassa arjen taitoja, yhteisöllisyyttä, kestäväää kehitystä, monikulttuurisuutta ja terveyttä. Opinnot kannustavat pitkäjänteiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen, mutta alueellisen kehittämisen vahvistaminen on edelleen tarpeen.

Kuntalaisten osallistumista opiston toimintaan ja sen kehittämiseen tuetaan monipuolisesti. Asiakkaat saavat äänensä kuuluviin esimerkiksi palautekyselyissä, joita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Yhteistyö sekä opiskelija- että vanhempainyhdistyksen kanssa tuo esiin asiakasnäkökulmaa. Osallistamisen vahvistamiseksi on esitetty toiveita esimerkiksi raatitoiminnan käynnistämisestä. Hakeva toiminta ja yhteistyö sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa kaipaavat vahvistamista, kuten myös viestinnän kehittäminen esitteen supistuneen jakelun paikkaamiseksi.

Opistolla on selkeä ja vuosittain päivitettävä markkinointi- ja viestintästrategia, joka tukee tiedottamista, innostamista ja osallistamista. Hankkeille on oma viestintämalli, ja strategiaa toteutetaan johdonmukaisesti. Viestintävastuut ovat selkeät, ja viestintä ja palautejärjestelmä toimivat hyvin. Toiminnan parantamiseen tähtäävää kurssipalautetta kerätään systemaattisesti. Monikanavainen palautejärjestelmä mahdollistaa asiakkaille suullisen ja kirjallisen palautteen antamisen. Palautteet ohjataan vastuuhenkilöille, ja niihin pyritään vastaamaan viikon kuluessa. Syksyllä 2025 on suunnitteilla kysely myös keskeyttäneille opiskelijoille.

Toiminta, päätöksenteko ja kehittäminen perustuvat lainsäädäntöön ja hyvän hallinnon periaatteisiin. Toiminta on pääosin suunnitelmallista, tehokasta ja oikeudenmukaista. Kurssitarjonnan ja rekrytoinnin läpinäkyvyyttä on kehitetty, ja tietoa on nykyisin selkeästi saatavilla, mutta valintaperusteet kaipaavat vielä hieman selkeyttämistä.

3.3. *Talouden hallinta*

Työväenopiston taloushallinto tukee kustannustehokkaasti strategisten tavoitteiden toteutumista. Talous perustuu vuosi- ja taloussuunnitelmaan, budjetteihin sekä toteumien seurantaan, ja se rakentuu pääosin kaupunkien ja valtion rahoituksesta sekä kurssimaksuista. Taloussuunnittelu tapahtuu osana Kulttuurin palveluryhmää. Investoinnit ja hankinnat toteutetaan kaupungin sääntöjen mukaisesti, ja kehittämisrahoitusta haetaan hankkeiden kautta. Henkilöstö osallistuu investointisuunnitteluun.

Taloustiedot raportoidaan vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriölle. Opistossa taloutta seurataan säännöllisesti PowerBi-järjestelmän avulla, mutta sen käyttö ei ole kaikille työntekijöille tuttua. Vaikka talousasioiden käsittely jää henkilöstön mielestä jossain määrin pintapuoliseksi, pidetään talouskatsauksia hyödyllisinä ja niitä toivotaan lisää. Henkilöstöllä ei ole omia budjetteja tai vastuuta niiden seurannasta. Henkilöstön on ollut haastavaa hahmottaa laskutuksen perusteita, mikä on vaikeuttanut säästötoimien vaikutusten ymmärtämistä. Talousasioiden läpinäkyvyyden ja osallistumisen lisääminen nostettiin arvioinnissa tärkeäksi kehittämiskohteeksi.

Toiminta- ja taloussuunnitelmaan asetetaan laadullisia tavoitteita ja mittareita, mutta niiden määrittely ja hahmottaminen koetaan haastavaksi, koska ne eivät aina näy arjen työssä. Toiminnan painopisteiden ja talouden välinen suhde koettiin ajoittain epäselväksi, ja rajallisten resurssien nähtiin vaikeuttavan tavoitteiden saavuttamista. Suunnittelijat kokivat, että heiltä puuttuu myös työkalut tuloksellisuuden arviointiin. Hankintojen kilpailutuksessa korostui tarve painottaa enemmän laatutekijöitä.

Opistossa on tehty taloudellisten ratkaisujen riskien ja mahdollisuuksien arviointia, ja investointisuunnittelussa huomioidaan turvallisuus ja kestävä kehitys. Valtion rahoituksen väheneminen, kuntatalouden paineet ja väestörakenteen muutokset ovat johtaneet kurssimaksujen korotuksiin ja kurssitarjonnan tarkempaan arviointiin. Tämä ja opetustoiminnan kausiluonteisuus vaikuttavat opiskelijamääriin ja vaikeuttavat talouden ennustamista. Myös henkilöstökulujen ennakointi on haastavaa.

Digitalisaatio on tehostanut toimintaa, mutta lisännyt myös kustannuksia ja työvaiheita, osin manuaalistakin työtä. Uusien ohjelmistojen käyttöönotto on kasvattanut opettajien työmäärää materiaalien uudistamistarpeen vuoksi. Työntekijät kokevat, että kustannustehokkuuden nimissä tehtävät uudistukset kuormittavat perustyötä.

Taloudellinen vastuunjako perustuu selkeään delegointiin ja sisäisen valvonnan ohjeistukseen. Kurssimaksujen perusteet hyväksyy lautakunta, ja hinnat dokumentoidaan jäljitettävyyden varmistamiseksi. Sisäisen tarkastuksen suositukset ovat tarkentaneet prosesseja, mutta lisänneet byrokratiaa. Henkilöstö kokee erityisesti tuntiopettajien palkkojen uudistuneen määrittelyprosessin epäkäytännölliseksi.

Opiston toiminta on kokonaisuudessaan kustannustehokasta. Vuoden 2024 tilinpäätös oli positiivinen, ja kurssimaksutulot ylittivät tavoitteen. Opistossa yhden valtionosuuteen oikeuttavan oppitunnin hinta oli reilu 117 € ja taiteen perusopetuksessa vajaa 142 €. Vaikka henkilöstökulut ylittivät budjetin, opiston kokonaismenot pysyivät hallinnassa. Kuntatasolla tarkasteltuna huomataan, että Ylöjärvelle tuotettujen palvelujen laajuutta on tarkennettava suhteessa budjettiin.

3.4. *Tiedon hallinta*

Työväenopiston tiedonhallinta perustuu lainsäädäntöön, asetuksiin ja Tampereen kaupungin sekä Tampereen seudun strategioihin. Osaamisperusteiset koulutukset tallennetaan KOSKI-järjestelmään oppijan suostumuksella, ja toiminnan laajuustietoja hallitaan Hellewi-järjestelmässä. Tietoturva ja palvelujen kehittäminen noudattavat digipalvelulakia, saavutettavuusvaatimuksia ja Tampereen seudun ICT-strategiaa. Tiedonhallinta on ajantasaista, selkeää ja lainmukaista.

Tietosuojalakia ja EU:n GDPR-asetusta noudatetaan asiakas- ja henkilöstörekisterien ylläpidossa. Henkilötietoja käsitellään lakisääteisien perusteiden tai suostumuksella, ja tietosuojaselosteet ovat julkisesti saatavilla. Opistossa ei ole vielä tehty kattavaa tietosuojan vaikutusten arviointia.

Asiakirjojen säilytys ja arkistointi toteutetaan kaupungin ja Kansallisarkiston ohjeiden mukaisesti. Opisto sai digitaalisen arkistonmuodostussuunnitelman keväällä 2025. Tiedonkäsittelyä ohjaavat nyt ajantasaiset ohjeet, mutta ennen sitä valmistuneiden asiakirjojen sähköinen arkistointi järjestelmiin on kesken. Arkistoinnin vastuutus kaipaa selkeytystä, ja henkilöstö tarvitsee perehdytystä siihen, mitä asiakirjoja tulee arkistoida ja minne. Käytännön toteutusta kehitetään edelleen.

Viestintä on aktiivista, monikanavaista ja saavutettavaa. Ulkoinen viestintä toteutetaan kotisivujen, sosiaalisen median, uutiskirjeiden ja opinto-oppaan kautta. Vuonna 2024 opisto julkaisi runsaasti sisältöä: muun muassa 36 live-lähetystä, 38 tiedotetta, 42 blogikirjoitusta, 484 somepostausta ja jakoi kaksi opinto-opasta 186 800 talouteen. Sisäinen viestintä tapahtuu viikkotiedotteiden, kuukausikirjeiden, Taskun ja Peda.netin kautta, mutta se on osin yksisuuntaista, eikä Teamsin koeta tukevan yhteistä valmistelua riittävästi.

Digitaaliset työkalut tukevat saavutettavuutta ja tiedon jakamista. Viestintäasiantuntija vastaa sähköisen viestinnän kehittämisestä. Viestintäresurssin vahvistaminen on parantanut tiedonkulkua,

mutta tuntiopettajien tavoittaminen ja tiimien välinen tiedonkulku vaativat edelleen kehittämistä. Henkilöstölle tarvitaan myös päivitettyä tietoa asiakastiedottamisen pelisäännöistä.

Henkilöstöllä on pääsy tehtäviensä kannalta tarpeelliseen tietoon kaupungin järjestelmien kautta, mutta tiedon saatavuus edellyttää osaamista ja aktiivista etsimistä. Tuntiopettajilla on haasteita järjestelmien käytössä, mutta myös päätoimisten tiedon saavutettavuutta tulisi parantaa esimerkiksi Teamsin kansiorakenteen selkeyttämisellä.

Hiljaisen tiedon siirtäminen koetaan haastavaksi. Henkilövaihdosten yhteydessä tiedon siirtyminen varmistetaan dokumentoimalla keskeiset tiedot Teamsiin ja kannustamalla työn tekemiseen liittyvien ohjeiden tallentamiseen. Perehdytys toteutetaan suunnitelman mukaisesti, osin tiimien palavereissa, mutta käytännön toteutus on haavoittuva, ja materiaalin saatavuus henkilöstön vaihtuessa riippuu yksittäisten työntekijöiden aktiivisuudesta. Resurssien rajallisuus, kuten se ettei henkilövaihdosten yhteydessä voi olla kahta henkilöä samaan aikaan tehtävässä. Tuntiopettajien perehdytys on ollut suunnittelijoiden vastuulla.

3.5. *Teknologian hallinta*

Työväenopisto noudattaa Tampereen seudun ICT-strategiaa sekä kaupungin viestintä-, saavutettavuus- ja sosiaalisen median ohjeistuksia, jotka ohjaavat tietotekniikan, viestinnän ja tietoturvan käytäntöjä. Strategian toteutus on osittain vastuutettu, mutta sen sisältö ja merkitys eivät ole koko henkilöstölle selkeitä, mikä korostaa tarvetta lisätä tietoisuutta sen käytännön vaikutuksista.

Päätoimisella henkilöstöllä on käytössään ajanmukaiset laitteet ja ohjelmistot, kuten kannettavat tietokoneet, älypuhelimet ja iPadit. Laitteiden saatavuus perustuu työn tarpeisiin ja opetustilojen varusteluun. Omissa opetustiloissa varustelu on pääosin kunnossa, mutta muiden hallinnoimissa tiloissa laitteiden saatavuus vaihtelee. Tuntiopettajat käyttävät yhteiskäyttölaitteita, mutta niitä ei kaikkialla ole. Omien laitteiden käyttö herättää kysymyksiä tieto- ja vakuutusturvasta ja kustannuksista, erityisesti maksullisten sovellusten osalta.

Teknologia on kiinteä osa opiston päivittäistä työtä ja opetusta. Tieto- ja viestintäteknikalla tehostetaan toimintaa, vähennetään hallinnollista työtä ja tuetaan palvelutuotantoa. Hellewi-järjestelmä toimii keskeisenä työkaluna kurssien hallinnassa, opiskelijaviestinnässä ja palautteen keruussa. Digitaaliset oppimisympäristöt mahdollistavat joustavan ja interaktiivisen opetuksen, ja Peda.net tukee erityisesti perehdytystä ja taideopetusta. Opisto kehittää aktiivisesti tieto- ja viestintäteknikan käyttöä opetuksessa, sähköisessä asioinnissa, viestinnässä ja markkinoinnissa. Verkkokurssien toteuttamisen rajoittaminen kaupungin tarjoamiin alustoihin koettiin heikentävän palvelun laatua.

Digitaalisia ratkaisuja otetaan käyttöön nopeasti, mutta järjestelmien yhteensopimattomuus aiheuttaa manuaalista työtä. Henkilöstön teknologista osaamista tuetaan koulutuksilla ja ohjeilla, joita tarjotaan kaupungin intranetissä. Koulutuksia on myös Eduhousen verkkokursseina. Kollegat ja ICT:stä vastaava koulutussuunnittelija tarjoavat käytännön tukea. Koulutuksia järjestetään säännöllisesti, mutta niiden vapaaehtoisuus ja osaamistarpeen tunnistamisen haasteet rajoittavat osallistumista. Tuntiopettajille tarvitaan rätätöitä perehdytystä, etteivät teknologian käyttötaidot eriarvoista henkilöstöä.

Tietoturvaohjeita noudatetaan kaupungin linjausten mukaisesti. Käytössä ovat virustorjunta, palomuurit, salasanasuojaukset ja tehtäväkohtaiset käyttöoikeudet. Kaksivaiheista tunnistautumista testattiin lukuvuonna 2024–2025. Se otetaan laajemmin käyttöön syksyllä 2025. Tietoja kerätään vain tarpeen mukaan, ja niiden käsittely on suojattua. Tuntiopettajien henkilötietojen siirtoon käytetään

suojausta e-lomaketta. Henkilöstön tietoturvaosaamisen taso vaihtelee, kehittämistarpeita selvitetään, ja henkilöstölle tarvitaan lisää koulutusta tietosuoja- ja tietoturva-asioista.

Riskienhallinta toteutetaan osana Kulttuurin palveluryhmää Granite-järjestelmässä. Fyysisiä ja henkisiä työturvallisuusriskejä arvioidaan ja hallitaan MonetTurva-järjestelmässä, mutta opistolta puuttuu tietosuojan vaikutusten arviointi. Vaikka periaatteet ovat olemassa, käytännöt ovat osin epäselviä. Niiden selkeyttämiseksi on laadittu suunnitelma. Henkilöstölle on laadittu ohjeita riskien ennaltaehkäisyyn, mutta esimerkiksi turvallisuuskävelyjä ei pystytty toteuttamaan kaikissa tiloissa. Riskienhallinta kuuluu apulaisrehtorin vastuulle, mutta koko henkilöstön roolia tulee vahvistaa, erityisesti tuntiopettajien osalta.

3.6. *Toimitilojen hallinta*

Työväenopisto noudattaa toimitiloissaan kestävä kehityksen periaatteita. Hallinto ja viestintä hoidetaan sähköisesti, ja hankinnoissa arvioidaan ekologisuutta ja kiertotalouden mahdollisuuksia. Tilojen energiankulutusta ja vedenkäyttöä pyritään säästämään, mutta mittarointi puuttuu. Työvälineet ja materiaalit ovat taloudellisia ja ekologistia, ja digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään aktiivisesti. Kulutusta pyritään vähentämään, kierrätystä edistetään ja aineettomia arvoja korostetaan. Syke-hanke on lisännyt materiaalitietoisuutta kaikilla kursseilla, mutta monisteista luopuminen on edelleen haaste. Ruokakurssien ruokahävikin vähentämistä ja kierrätystä tuetaan konkreettisilla toimin.

Opistolla on käytössään kustannustehokkaat tilat. Opetustilat sijaitsevat keskeisillä paikoilla, joihin on hyvät julkiset kulkuyhteydet. Opetusta viedään osin lähelle osallistujia, mikä tukee sosiaalista ja ympäristökestävyyttä, mutta kurssien sijoittelu suhteessa liikkumisen järjestelyihin herättää kysymyksiä erityisesti toiminta-alueen reunamilla.

Omia tiloja on vähän, mutta ne ovat monikäyttöisiä, osin muunneltavissa ja käytössä viikon jokaisena päivänä. Tilojen suunnitteluun on voitu vaikuttaa, ja vastuullisuus näkyy esimerkiksi kierrätyshuonekalujen hyödyntämisessä. Tiloja vuokrataan myös ulkopuolisille, mutta kurssitoiminnan sekä vuokrauksen suhde kaipaa selkeämpää linjausta tilojen vakaakäytön minimoimiseksi. Opetuksettomina kausina tilat ovat tyhjinä. Käyttökuluja pyritään optimoimaan esimerkiksi vahtimestarien työllä sekä sammuttamalla laitteet ja valot käytön jälkeen.

Suurin osa opetuksesta tapahtuu muiden hallinnoimissa tiloissa, mikä pienentää kustannuksia, mutta lisää haasteita tilojen tarkoituksenmukaisuuden ja varustelun osalta. Tilojen koko ja varustelu vaikuttavat kurssivalikoimaan, eivätkä yhteiskäyttötilat, kuten pienet liikuntatilat, aina sovellu opetukseen optimaalisesti. Myös kestävään toimintaan vaikuttamismahdollisuudet ovat rajalliset niiden tilojen osalta, joiden hallinta kuuluu muille toimijoille.

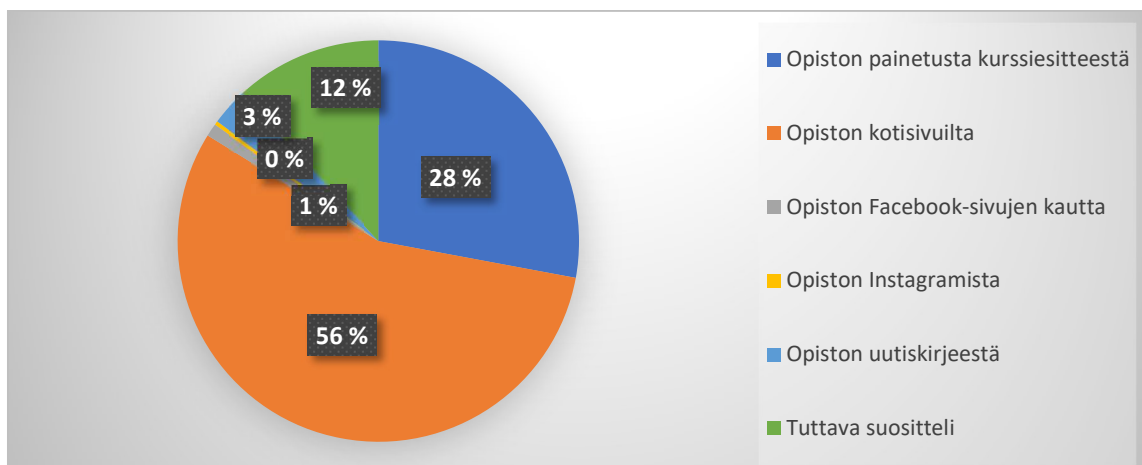
Tilojen turvallisuutta valvotaan säännöllisesti yhteistyössä tilapalvelujen kanssa, ja puutteisiin reagoidaan. Pelastussuunnitelmat, kemikaaliluettelot ja esteettömyystiedot pidetään ajan tasalla. Sampolan tilat ovat pääosin esteettömiä ja turvallisuusratkaisut kattavia. Kaikki opiston käyttämät tilat eivät kuitenkaan ole riittäviä tai ajanmukaisia, ja opisto ei aina pysty vaikuttamaan olosuhteisiin muiden hallinnoimissa tiloissa. Yhteiskäyttö koulujen kanssa tuo haasteita, erityisesti ulkopuolisten uhkaaviin tilanteisiin puuttumisessa.

Toimintaprosessien kehittäminen on käynnissä. Tiedottamista ja materiaalien saatavuutta eri tilojen ilmoitustauluilla tulee kehittää, ja myös tuntiopettajien perehdytys turvallisuuskäytäntöihin kaipaa vahvistamista.

4. Asiakastulokset lukuvuonna 2024–2025

Asiakastulokset perustuvat lukuvuoden 2024–2025 palautekyselyn vastauksiin. Kysely lähti kaikille työväenopiston vapaan sivistystyön kursseille ja taiteen perusopetuksen ryhmille. Aikuisvastaajille suunnattuun kyselyyn vastasi yhteensä 5752 kurssilaista. Vastaajista 99 opiskeli aikuisten kuvataiteen tai käsityötaiteen perusopetuksessa. Opintopisteitä ilmoitti suorittavansa 114 opiskelijaa. Heistä suurin osa oli taiteen perusopetuksen opiskelijoita.

Vastausten perusteella opiston kotisivut ovat jatkaneet kasvua tärkeimpänä tapana tavoittaa opiskelijoita. Palautteissa 56 % kurssilaisista kertoi saaneensa tiedon kotisivuilta. Tuttavien suosittelu opiskelijoiden tavoittamisessa nousi edellisestä lukuvuodesta 5 %, kun taas painetun kurssiesitteen merkitys väheni 4 %. Somesta tai uutiskirjeestä tiedon oli saanut 4 % vastaajista. (Kaavio 2.)

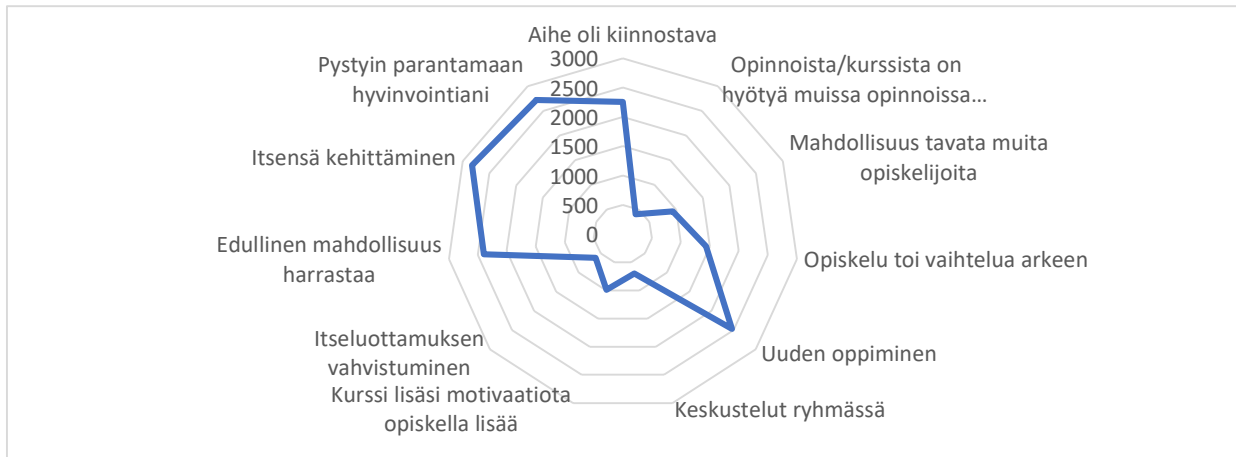
Kaavio 2. Kurssitiedon saaminen

Parasta tiedotuskanavaa tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon, että palautteen kerääminen toteutettiin sähköisenä kyselynä, jolloin opiskelijat, jotka eivät käytä sähköisiä kanavia, voivat olla lukumääränsä nähden heikommin edustettuina.

4.1. Kurssin parasta antia

Osallistujat arvostivat kurseissa eniten sisällön kiinnostavuutta, oppimista ja henkilökohtaista kasvua. Kurssin parhaaksi anniksi koettiin ennen kaikkea henkilökohtainen hyöty. Tärkeimpänä antina pidettiin itsensä kehittämistä (15,9 %) ja toiseksi tärkeimpänä omaan hyvinvointiin panostamista (15,4 %). Myös uuden oppiminen (13,9 %), edullinen harrastusmahdollisuus (13,5 %) sekä kiinnostava aihe (12,7 %) nousivat esiin merkittävinä syinä osallistua.

Vähemmän merkityksellisiä tekijöitä olivat muun muassa sosiaalinen ulottuvuus ja hinta. Mahdollisuus tavata muita opiskelijoita oli kuitenkin 5,3 % vastaajista mielestä kurssin parasta antia. Tulokset osoittavat edellisvuosien tapaan, että työväenopistolla on edelleen selkeä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin ja osaamisen ylläpitäjänä sekä kehittäjänä. (Kaavio 3.)

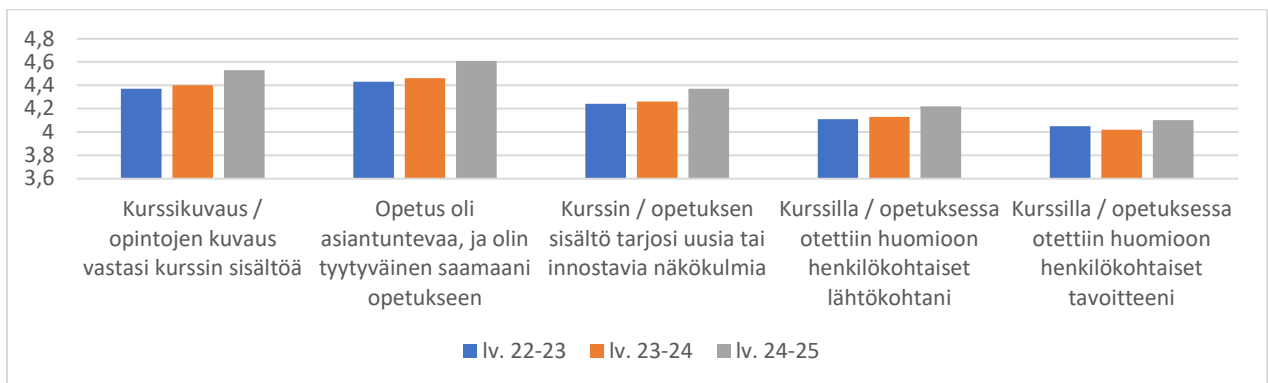

Kaavio 3. Kurssin parasta antia lv. 2024–2025

4.2 Opintojen kuvaus ja opetus

4.2.1 Kaikki vastaajat

Opiskelijoiden arviot työväenopiston opetuksesta ja kurssisisällöistä ovat kehittyneet myönteisesti kolmen lukuvuoden tarkastelujaksolla. Kaikissa arviointikohdissa keskiarvot ovat nousseet aiemmasta tarkastelusta. (Kaavio 4.)

Kaavio 4. Opintojen kuvaus ja opetus

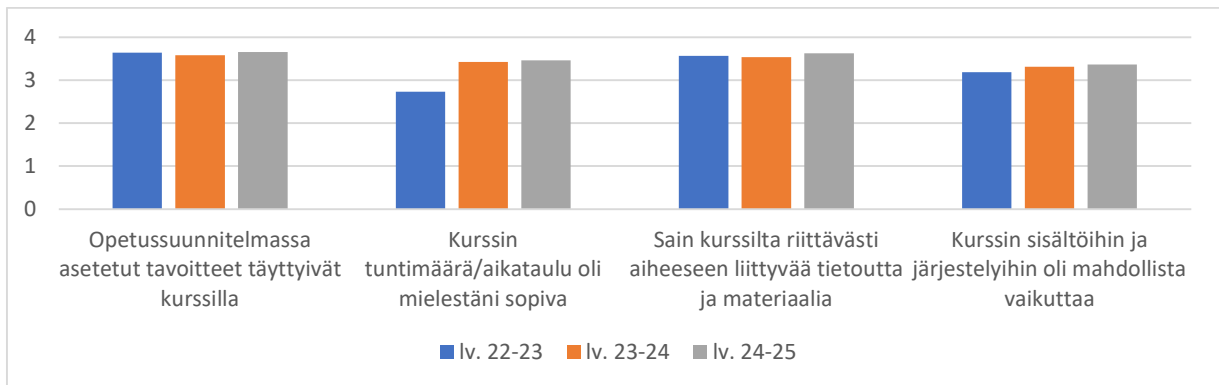
Yleisesti ottaen tulokset osoittavat, että työväenopisto on onnistunut kehittämään opetustaan ja kurssitarjontaansa opiskelijalähtöisesti ja laadukkaasti.

- **Kurssikuvausten vastaavuus sisältöön** on parantunut tasaisesti, mikä kertoo onnistuneesta viestinnästä ja kurssien suunnittelusta.
- **Opetuksen asiantuntevuus ja tyytyväisyys saatuun opetukseen** ovat pysyneet korkealla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Avoimissa palautteissa opettajat saavat aiempien vuosien tapaan erittäin paljon kiitosta ja arvostavia luonnehdintoja ammattitaidostaan. Palautteiden pohjalta nimenomaan opettajien persoonallisuus ja positiivinen asenne olivat merkittävä osa opetuksen onnistumista. Teoria ja käytännön harjoitukset ovat usein tasapainossa.
- **Uusien ja innostavien näkökulmien tarjoaminen** on saanut kasvavaa arvostusta, mikä viittaa opetuksen sisällölliseen laatuun. Palautteissa korostettiin opettajien tunteihin valmistautumisen tärkeyttä. Kiitosta annettiin siitä, että kurssit innostavat kokeilemaan uutta ja tukevat itsenäistä oppimista.
- **Henkilökohtaisten lähtökohtien ja tavoitteiden huomioiminen** ovat myös parantuneet, mutta tyytyväisyys niihin on muita osa-alueita matalampi kuin muilla osa-alueilla, muista osa-alueista, mikä tarjoaa kehityskohteen yksilöllisyyden vahvistamiseksi opetuksessa. Avovastauksissa oli

kuitenkin paljon mainintoja, joissa kiitetään opettajien tarjoamaan henkilökohtaista ohjausta ja vaihtoehtoisia tapoja suorittaa tehtäviä sekä kykyä ottaa huomioon opiskelijoiden erilliset taustat ja taitotasot. Niiden mahdollinen puute nousi myös esille. Myös pienet ryhmäkoot koettiin positiivisena.

4.2.2 Aikuisten taiteen perusopetuksen erilliskysymykset

Opiskelijapalautteen perusteella taiteen perusopetuksen opintojen tavoitteiden täyttyminen on pysynyt samalla hyvällä tasolla koko tarkasteluajan. Eniten eriäviä mielipiteitä (16,0 %) oli mahdollisuudessa vaikuttaa opetuksen sisältöihin ja järjestelyihin. Avovastauksissa toivottiin enemmän valinnaisuutta sisältöihin. (Kaavio 5.)

Kaavio 5. Taiteen perusopetuksen erilliskysymykset

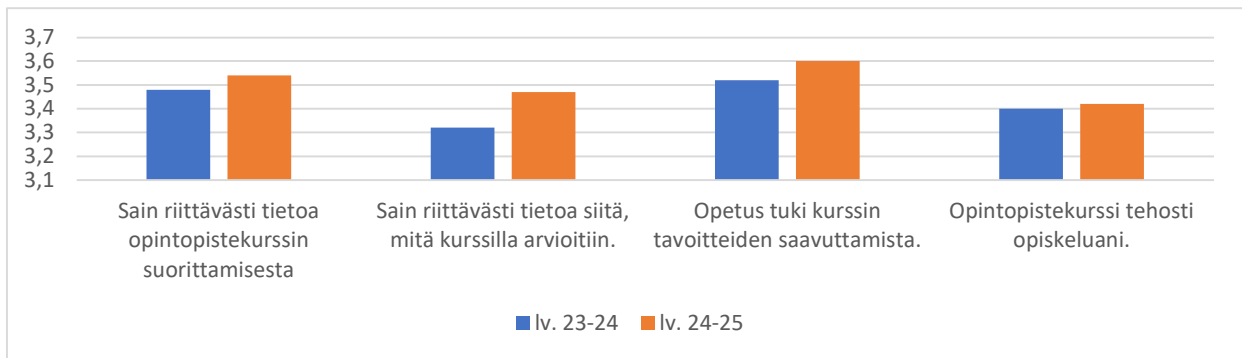
Myös taiteen perusopetuksen palautteissa korostuu opettajien asiantuntevuus, kannustava ja innostava opetustyyli sekä hyvä ilmapiiri, jotka ovat tehneet oppimiskokemuksesta miellyttävän ja motivoivan. Arvioinnin korostaminen opintojen alussa koettiin kuitenkin häiritseväksi, ja opiskelijat toivoivat enemmän palautekeskustelua kurssien jälkeen.

Osallistujat arvostavat myös opetuksen käytännönläheisyyttä, selkeää suunnittelua ja riittävää tilaa luovuudelle. Opintojen koettiin tarjoavan mielenkiintoisia aiheita, selkeän suunnitelman ja pääosin riittävät materiaalit, jotka helpottivat opiskelua ja tukivat luovaa työskentelyä. Tilat eivät kaikin osin tuntuneet toimivilta. Avovastauksissa esitettiin toiveita teoreettisen opetuksen lisäämiselle, selkeämmälle suunnittelulle ja tiedonkulun parantamiselle: viestintä aikatauluista ja sisällöistä voisi olla selkeämpää ja tulla aikaisemmin.

Suurin osa opiskelijoista koki voivansa tehdä töitä omaan tahtiinsa ja oman kiinnostuksensa mukaan. Mutta monet toivoivat kurssille lisääaikaa, koska nykyinen aikataulu tuntui liian tiukalta kaikkien aiheiden käsittelyyn. Opetuksen onnistuneesta sisällöstä ja toteutuksesta kertoo kuitenkin se, että opiskelijat toivovat lisää vastaavia kursseja sekä jatkokursseja.

4.2.3 Opintopistekurssien erilliskysymykset

Lukuvuoden 2024–2025 aikana oli tarjolla 42 opintopistekurssia, joista 52,4 % oli vapaan sivistystyön kursseja ja loput taiteen perusopetuksen opintoja. Vapaan sivistystyön opintopisteitä oli mahdollista suorittaa tieto- ja viestintätekniikassa, kädentaidoissa, kuvataiteessa ja kielissä, ja kurssien määrä nousi 18,2 % edelliseen lukuvuoteen verrattuna.

Kaavio 6. Opintopistekurssien erilliskysymykset

Opintopisteitä suorittaneet opiskelijat olivat selkeästi aiempaa tyytyväisempiä opintopistekursseista saatuun tietoon, erityisesti arvioinnin osalta. Aiempaa useampi koki kurssin tukevan tavoitteiden saavuttamista ja tehostavan opiskelua. (Kaavio 6.)

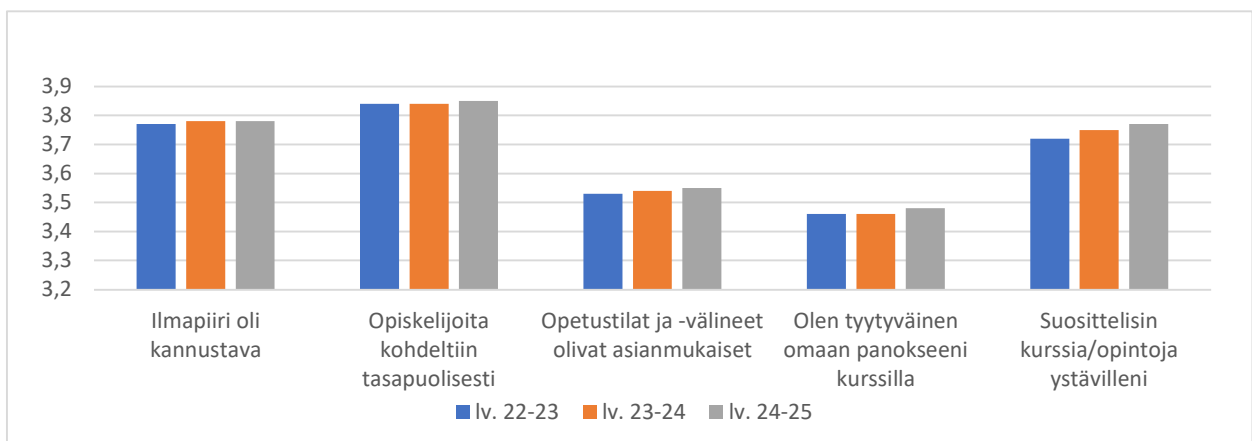
Muiden opiskelijoiden tapaan opintopistekursseja suorittaneet opiskelijat arvostivat opettajan ammattimaisuutta. Joillekin opiskelijoille nimenomaan opintopisteiden saaminen oli syy tulla kurssille.

”Opetus oli todella kannustavaa. Opettaja luotti siihen, että pystyn ja osaan, mutta ei koskaan jättänyt yksin selviämään.”

”Help to get professional study with this credit.”

4.3 Kurssi kokonaisuutena

Kurssin kokonaisuudessa tarkasteltiin ilmapiiriä, tasapuolista kohtelua, opetustilojen ja -välineiden asianmukaisuutta sekä tyytyväisyyttä omaan panokseen (kaavio 10). Tarkastelukohdan palaute oli erittäin myönteistä, ja tukee opiston roolia laadukkaana koulutuksen tarjoajana. Suosittelijoiden osuus vastaajista oli korkea ja nousussa, mikä osoittaa opiskelijoiden yleistä tyytyväisyyttä työväenopiston opetukseen.

Kaavio 7. Kurssi kokonaisuutena arvioinnit

Opiskelijoiden arviot kolmen lukuvuoden ajalta osoittavat, että ilmapiiri on pysynyt kannustavana (Kaavio 7). Myös avovastaukset tukevat huomiota yhteisöllisestä, positiivisesta ja tukevasta oppimisympäristöstä. Hyvän ryhmähengen ja opettajan myönteisen asenteen koettiin lisäävän opiskelumotivaatiota ja tekevän kurssista miellyttävän kokemuksen. Myös etäopetuksen joustavuus sai kiitosta.

Opiskelijoita kokevat, että heitä kohdellaan tasapuolisesti, ja tyytyväisyys on pysynyt vakaana ja korkealla tasolla. Se osoittaa vahvaa yhdenvertaisuuden toteutumista opetuksessa, mihin viittaa myös yhteisöllisenä koettu ilmapiiri.

Arviot opetustiloista ja -välineistä jäävät muita arviointeja matalammalle tasolle, mutta ovat silti kohtuullisella tasolla. Vastaajista 5,1 % oli kuitenkin täysin erimieltä opetustilojen ja -välineiden asianmukaisuudesta. Avovastauksissa viitattiinkin tilojen tai välineiden kehitystarpeisiin. Välineiden puutteellisuus tai rikkoutuminen hidastavat työskentelyä ja aiheuttavat turhautumista. Ilmanvaihto, valaistus, lämpötila ja tilan ahtaus vaikuttavat oleellisesti oppimiseen ja viihtyvyyteen. Palautteissa arvostettiin kuitenkin mahdollisuutta käyttää kurssilla lainattavia välineitä ja ostaa materiaalit paikan päällä.

Tyytyväisyys omaan panokseen kurssilla kertoo opiskelijoiden kokemuksesta omasta aktiivisuudestaan ja osallistumisestaan. Yleisesti ottaen opiskelijat olivat melko tyytyväisiä omaan panokseensa, vaikka parantamisen varaakin todettiin olevan.

4.4 Asiakaskokemus

Työväenopistossa kerätään aktiivisesti palautetta ja palveluja kehitetään saatujen palautteiden pohjalta. Asiakaskokemuksesta kertovat mittarit osoittavat, että opisto onnistui jälleen siirtymään hieman lähemmäs asiakkaiden odotuksia. Samalla se kuitenkin osoitti, että on tapahtunut hienoista polarisoitumista.

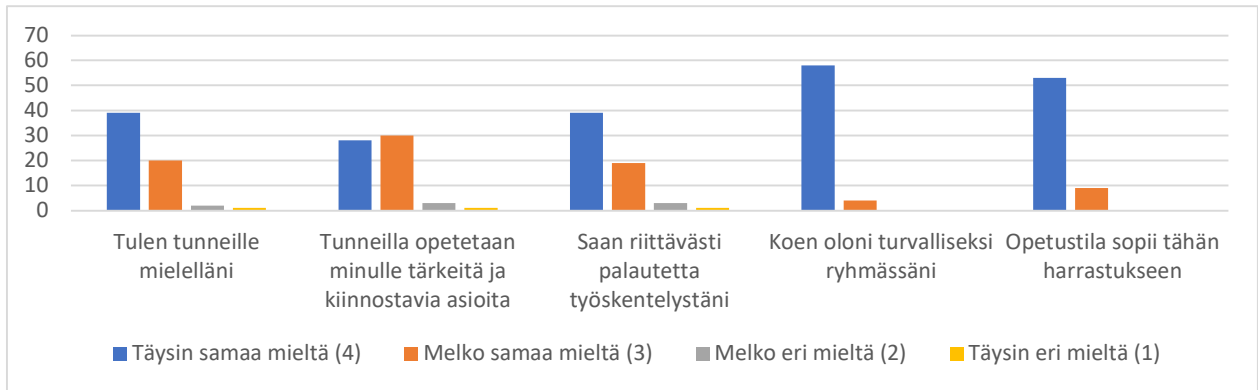
Tyytyväisyys kurssien sisältöön ja kurssien vastaavuus odotuksiin on pysynyt erinomaisella tasolla, nousten hieman edelliseen tarkasteluun verrattuna. Vastaajista 94,2 % koki opintojen olleen vähintään sitä, mitä hän odotti, ja yli puolet koki opintojen ylittäneen odotukset. Heistä 56,8 % koki, että kurssi jopa ylitti heidän odotuksensa. Odotukset eivät toteutuneet laisinkaan 1,5 % mielestä. Myös näiden vastaajien määrä oli aavistuksen noussut.

Vastausten perusteella asiointi oli sujuvampaa kuin edellisenä lukuvuonna. Vastaajista 85,3 % (+0,6 %) koki, että asiointi oli hyvin tai erittäin sujuvaa. Tulos kertoo toimivista käytännöistä ja asiakaslähtöisestä palvelusta, vaikka 0,7 % mielestä asiointi oli täysin sujumatonta. Heidänkin osuutensa oli hieman lisääntynyt. Sujumattomuuden tunteeseen vaikuttaa stressi, jonka aiheuttaa pelko ilmoittautumisjärjestelmän ruuhkautumisesta ja mahdollisista teknisistä ongelmista ilmoittautumisen yhteydessä. Asiakkaat toivoivat sähköpostimuistutuksia kurssimaksuista ja jatkokursseista sekä parempaa tiedottamista kurssien käytännön asioista, kuten tarvikkeista, tiloista ja mahdollisista muutoksista.

4.5 Taiteen perusopetuksen lapset ja nuoret

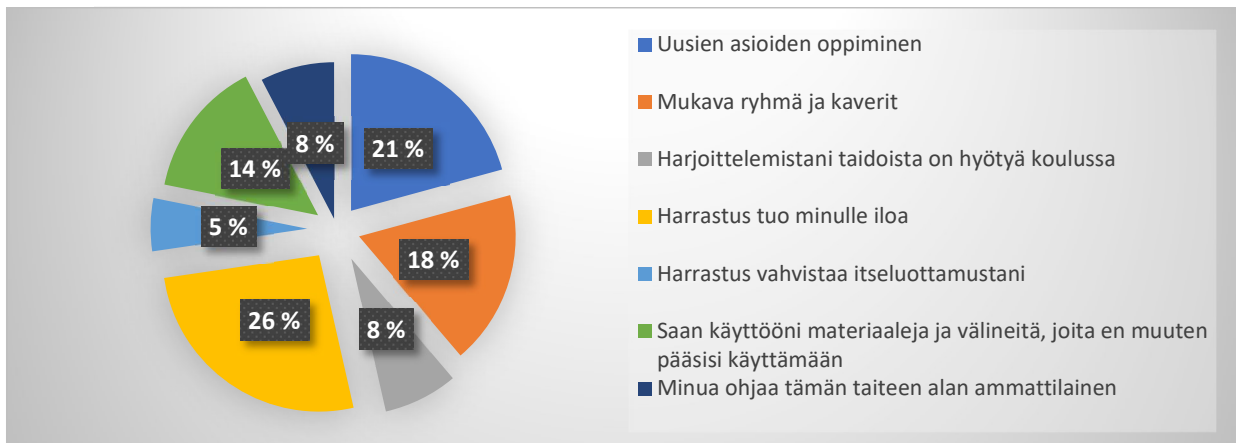
Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen kyselyyn vastasi 62 oppilasta ja 52 huoltajaa. Heistä 50 opiskeli kuvataidetta (42 huoltajaa), 9 teatteritaidetta (9 huoltajaa) ja 3 sanataidetta (huoltajista 1).

Oppilailla on positiivinen asenne tunteille tulemiseen. Palautteen perusteella taiteen perusopetuksen vahvuuksia ovat myös ryhmän turvallisuus ja hyvät opetustilat. Palautteen antaminen ja opetuksen sisältö voisivat hyötyä hienosäädöstä. (Kaavio 8.)

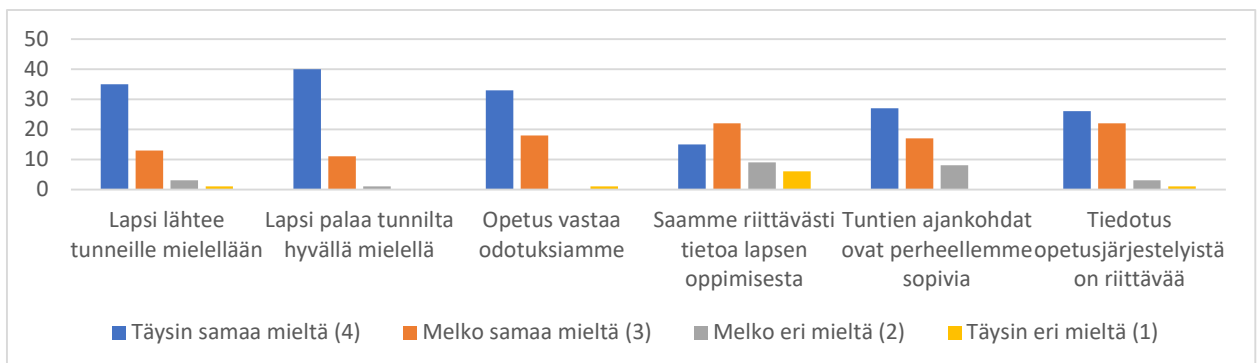
Kaavio 8. Oppilaiden arvio taiteen perusopetuksen tunteista

Taiteen perusopetuksen lukuvuosi tarjosi monipuolisia ja innostavia kokemuksia. Oppilaat arvostivat sitä, että harrastus tuo heille iloa ja uusien asioiden oppiminen koettiin tärkeänä (Kaavio 9). Erityisesti taidealoihin liittyvät projektit ja vapaus suunnitella omia töitä ja nähdä niiden valmistuminen toi oppijoille iloa ja onnistumisen kokemuksia. Myös kaverit koettiin tärkeiksi, ryhmä ja ryhmähenki toistuivat positiivisina asioina monissa avovastauksissa.

Kaavio 9. Oppilaille tärkeintä taiteen perusopetuksessa

Vastauksissa korostui tarve kiinnittää huomiota suunnittelun selkeyteen, ryhmädynamiikan tukemiseen ja oppilaita osallistaviin työskentelytapoihin. Teatteritaiteen oppilaat toivoivat muun muassa, että harjoittelu alkaisi aiemmin, jotta kiire keväällä vähenisi. Osa taiteen perusopetukseen osallistujista koki, että leikkeihin käytettiin liikaa aikaa, ja toivoi enemmän keskittymistä taidetaitojen harjoitteluun. Myös vuorovaikutuksen kehittämisen tarve nousi esiin: kuulokkeiden käytön ja hiljaisuuden koettiin estävän tutustumista ja keskustelua ryhmässä.

Kaavio 10. Huoltajien vastaukset

Huoltajat olivat tyytyväisiä erityisesti lapsen viihtymiseen ja taiteen perusopetuksen opetukseen: lapset lähtevät tunneille mielellään ja palaavat tyytyväisenä. Opetuksen sisältö ja laatu vastaavat huoltajien odotuksia. (Kaavio 10.)

Huoltajien avovastauksissa taiteen perusopetuksen opettajat saavat muiden opettajien tavoin paljon kiitosta: heitä kuvataan innostaviksi, ammattitaitoisiksi ja lapsille tärkeiksi tukijoiksi. Ryhmän toimivuus ja lapsen viihtyminen tunneilla korostuivat. Ilmapiiri oli monien mielestä mukava ja kannustava. Monipuolinen opetus ja mahdollisuus kokeilla eri tekniikoita ja taiteenaloja koettiin innostavaksi, jonkun verran toivottiin lisää teoriaa ja tavoitteellisuutta. Erityisesti syksyn työpajat ja retki Helsinkiin saivat kiitosta.

Suurin osa vastaajista oli tyytyväisiä tiedotukseen, mutta hajonta osoittaa, että sitä voisi kehittää. Vanhemmat toivovat selkeämpää ja ajantasaisempaa viestintää tunneista, muutoksista ja tarvittavista varusteista, mikä helpottaisi huoltajien mahdollisuutta suunnitella ja seurata toimintaa sujuvammin. Vanhemmat haluaisivat myös enemmän tietoa lapsen edistymisestä ja taidoista.

Vaikka sijainti ja aikataulut ovat useimmille sopivia, tuli yksittäisiä toiveita opetuksen siirtämisestä lähemmäs keskustaa ja tilojen päivittämisestä. Osa vanhemmista toivoo myös aikaisempia aloitusaikoja, jotta illat eivät venyisi liian myöhäisiksi.

5. Kuntalaisten osallistuminen opiston toimintaan

Kuntalaisten osallistumista opiston toimintaan tarkastellaan erilaisten tilastojen avulla. Osallistumista kuvaaviin tilastoihin on laskettu mukaan vapaan sivistyksen kurssien ja taiteen perusopetuksen opintojen lisäksi maksupalvelu- ja henkilöstökoulutukset. Osallistumista tarkastellaan kurssien, tuntimäärien ja koulutukseen osallistuvien henkilöiden valossa. Kurseille ilmoittautuneiden lisäksi tarkastellaan netto-opiskelijamääriä (opiskelijat), jolloin jokainen yksittäinen henkilö on yksi opiskelija ja brutto-opiskelijamääriä (kurssilaiset), jolloin yksi opiskelija voi olla useampi kurssilainen.

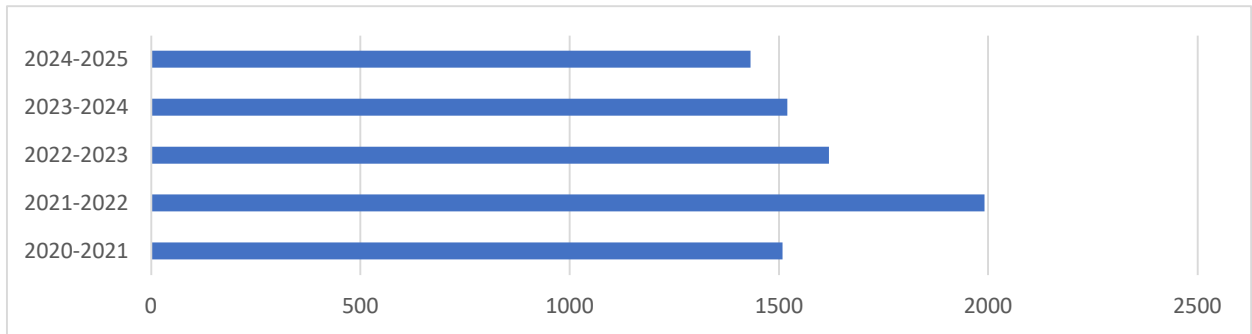
Tilastoihin vaikuttaa se, että työväenopisto siirtyi koko lukuvuoden kestävien kurssien tarjoamiseen lukuvuonna 2022–2023. Sitä ennen syys- ja kevätlukukaudelle ilmoitettiin erikseen. Muutos vaikutti kurssien, ilmoittautujien ja kurssilaisten määriä kuvaaviin tilastoihin.

5.1 *Opetukseen käytetty aika*

5.1.1 *Toteutuneet kurssit*

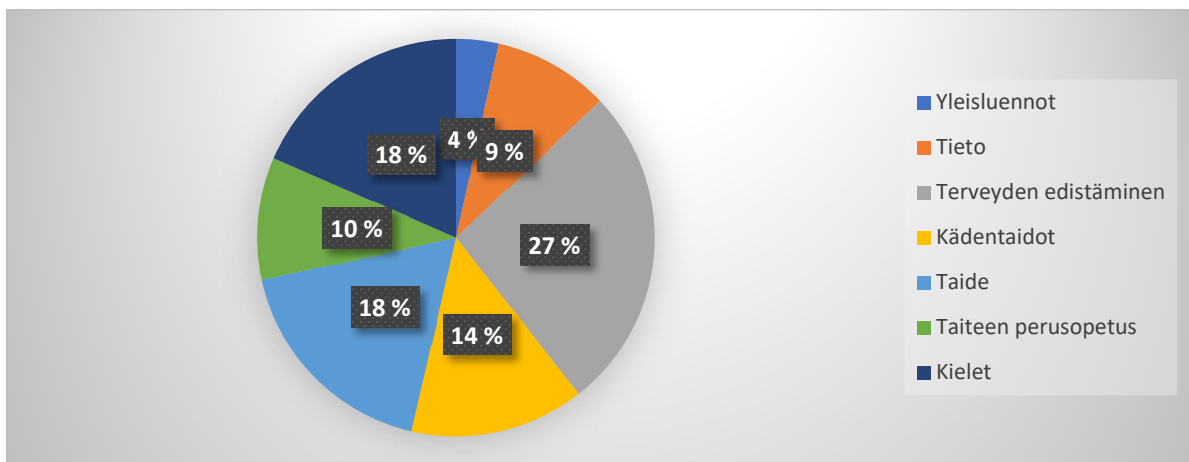
Työväenopiston toimintaa hallinnoidaan kolmesta eri toimipisteestä. Henkilöstökoulutukset järjestetään pääosin Tampereella tai verkossa. Lukuvuonna 2024–2025 toteutuneista kursseista tarjottiin Tampereella 77,9 %, josta kuvataidekoulu Sara Hildén -akatemian osuus oli 9,9 %. Ylöjärven puolella opinnoista oli 22,1 % (lv. 23–24: 21,9 %).

Kurssien määrä on laskenut lukuvuosittain pitkiin kursseihin siirtymisestä lähtien. Työväenopistossa toteutettiin lukuvuoden 2024–2025 aikana hieman yli 1430 kurssia, mikä on 5,8 % vähemmän kuin edellisvuonna. (Kaavio 11.) Tähän vaikutti erityisesti valtionosuustuntien vähentymisen seurausten vaikutukset kurssien suunnitteluun vapaassa sivistystyössä sekä yleisluentotarjonta. Tarjonnasta toteutui 83,2 %, mikä on 5,3 % enemmän kuin edellisenä lukuvuonna.

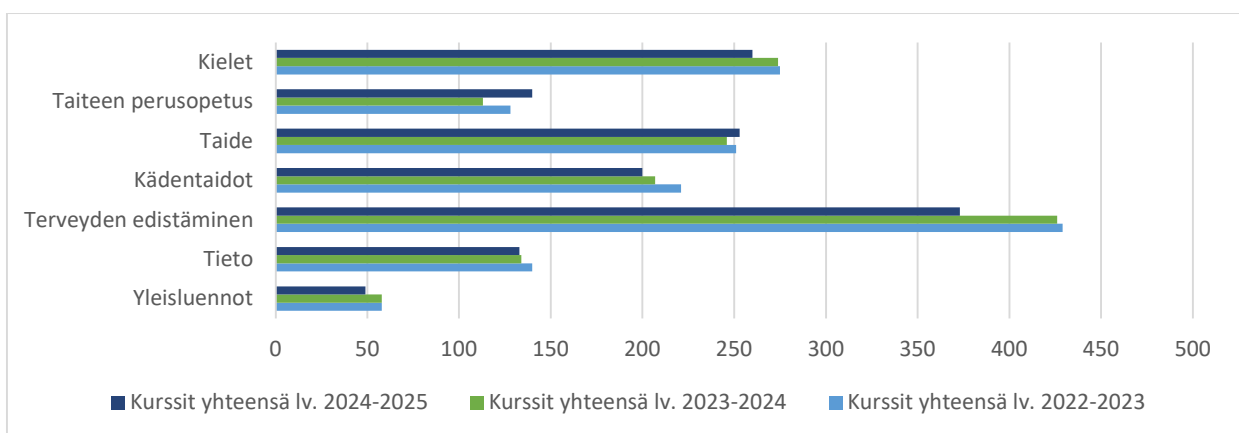
Kaavio 11. Toteutuneet kurssit 2020–2025

Kurssien ainealueittainen jakauma vaihtelee hieman eri lukuvuosien välillä kysynnän ja tarjonnan perusteella. Lukuvuonna 2024–2025 taideopetuksen (taidekurssit sekä taiteen perusopetus) osuus on ohittanut terveyden edistämisen kurssitarjonnan, joka muihin ainealueisiin verrattuna väheni suhteellisesti eniten (2 %).

Kaavio 12. Toteutuneiden kurssien jakauma ainealueittain lv. 2024–2025

Kurssimäärinä tarkasteltuna nousua oli erityisesti taiteen perusopetuksessa (2 %), mutta myös vapaan sivistystyön taideaineiden suhteellinen osuus nousi, vastaavasti kädentaitojen osuus kurseista laski. Työväenopiston vahva tietoaiteiden tarjonta kurseina ja yleisluentoina jatkui ennallaan (13 %). (Kaavio 12.)

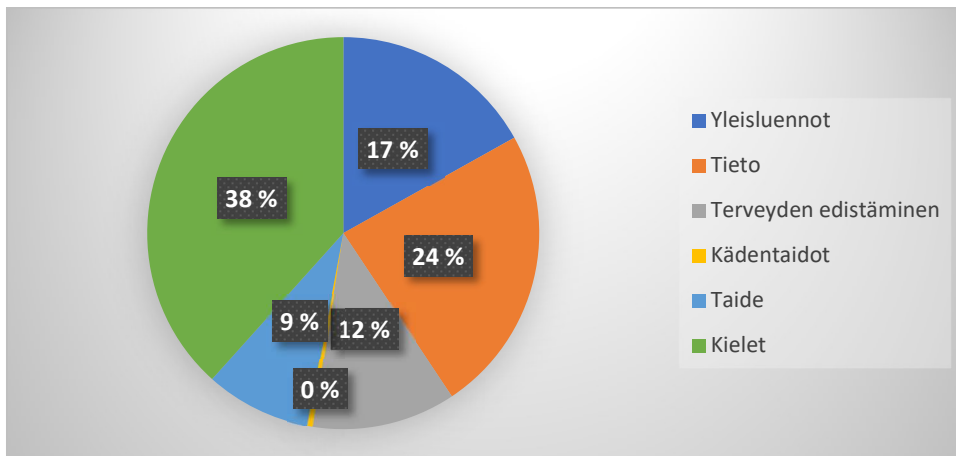
Kaavio 13. Toteutuneet kurssit vertailu ainealueittain

Kun kurssien toteumaa verrataan kahteen edelliseen lukuvuoteen, huomataan terveyden edistämisen kurssimäärän suuri pudotus. Muuten kurssimäärien vähennys on ollut maltillisempaa. Vain taiteen

kurssimäärät ovat nousseet edellisen lukuvuoden notkahduksen jälkeen. (Kaavio 13.) Taiteen perusopetuksen lisääntyntä kurssimäärää selittää korona-aikaan opiskelunsa aloittaneiden aikuisten kuvataiteen perusopetuksen ryhmän opintojen venyminen syksylle 2024, jolloin aloitti myös uusi aikuisten ryhmä.

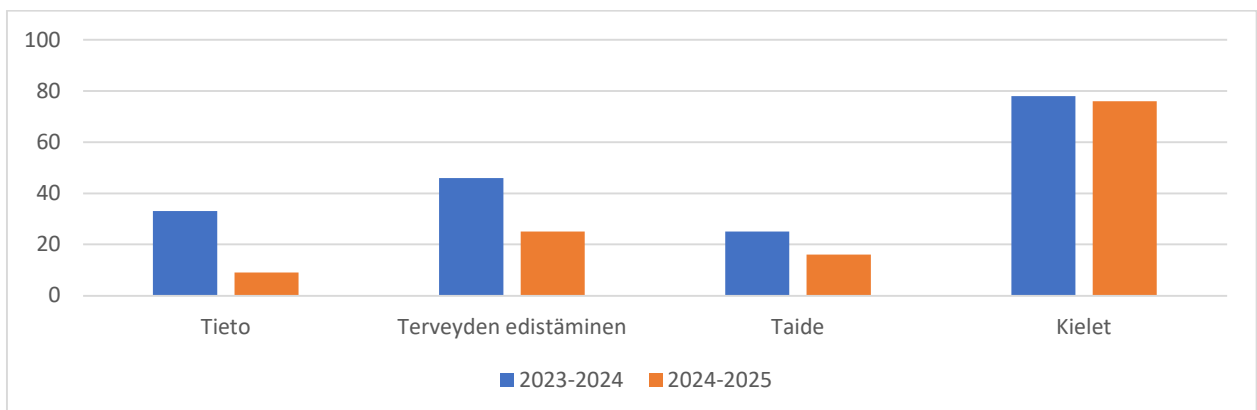
5.1.2 Etäopetus

Työväenopiston opetustarjonnasta 12,8 % eli 231 kurssiin tai luentoan oli mahdollista osallistua etänä. Etäopetuksesi tilastoidaan sekä verkkokurssit että hybridikurssit, joissa opiskelijan on mahdollista valita lähi- tai etäosallistuminen. Osallistujien osallistumistavan valintaa ei ole tilastoitu. Etäopetuksen tarjonta putosi 6,9 %, mutta kursseja oli nyt kaikilla ainealueilla, kun kädentaidoissakin oli yksi kokeileva kurssi. (Kaavio 14.)

Kaavio 14. Verkkokurssien jakauma ainealueittain

Verkkokurssien tarjonta putosi edellisestä vuodesta, mutta toteutumisaste oli hieman parempi, sillä tarjotuista kursseista 67,2 % toteutui. Verkkokurssien suunnittelu ja markkinointi ovat haasteellisia erityisesti tietopainotteisilla kursseilla.

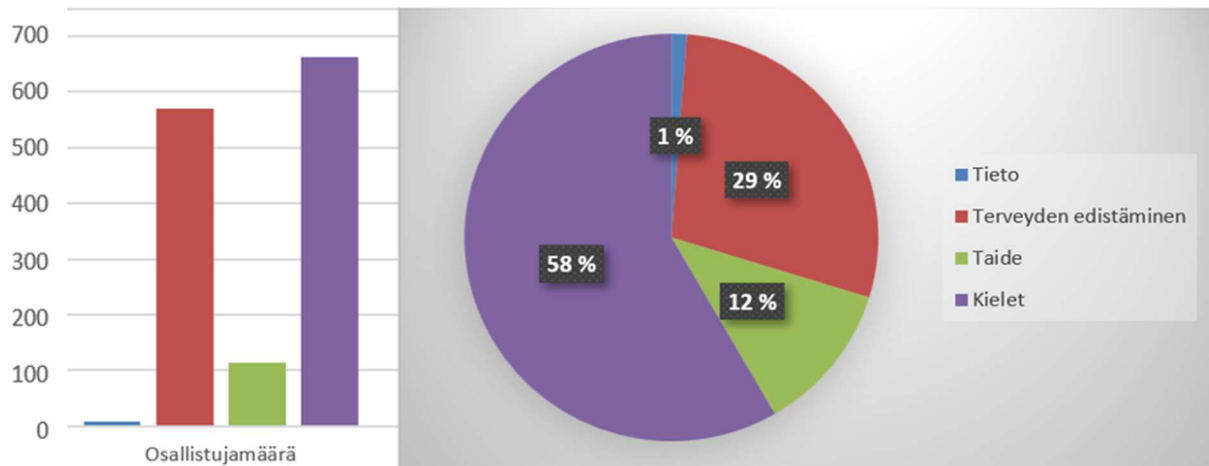

Kaavio 15. Verkkokurssitarjonta lukuvuositasona

Verkkokursseja oli tarjolla eniten kielissä, jossa kurssien määrä myös putosi vähiten. Kielten osuus työväenopiston verkkokurssitarjonnasta oli jo 58 %. Terveystiedon edistämisen verkkokurssien määrä puolittui, mutta niiden toteutumisaste oli muita ainealueita parempi, vain yksi kurssi peruuntui. (Kaavio 15.)

Koska kielten kurseja toteutui kaksinkertainen määrä verrattuna terveyden edistämisen kursseihin, pienemmästä ryhmäkoosta huolimatta niiden kokonaisosallistujamäärä oli korkein (Kaavio 16). Erityisesti suomen kielen verkkokurssit tavoittivat yleisöä maantieteellisesti laajalta alueelta, jopa ulkomailta.

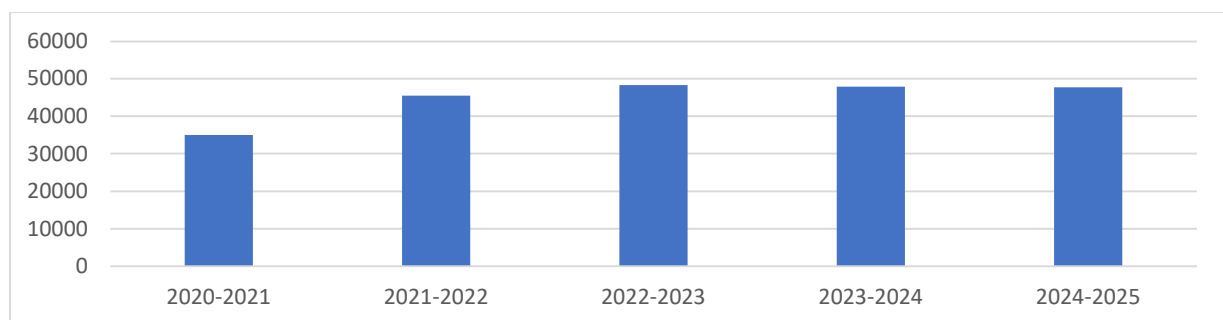
Terveyden edistämisen kurssit oli verkossakin tarkoitettu laajemmalle opiskelijamäärälle. Yhdelle kurssille osallistui keskimäärin 23,7 kurssilaista, kun muilla ainealueilla useimpien kurssien opiskelijamaksimi rajoitti osallistujamäärän 12–16 opiskelijaan. Etäosallistujat olivat pääosin naisoletettuja (81,8 %). Eniten miesoletettuja oli kielikursseilla (30,3 %) ja lähinnä kirjoittamiseen keskittyvillä taidekursseilla (18,4 %).

Kaavio 16. Verkkokurssien ja opiskelijamäärän jakautuminen ainealueittain

5.1.3 Toteutuneet tunnit

Opetustuntien määrä ei ole tarkasteluaikana laskenut samassa suhteessa kurssien kanssa. Keskimääräinen kurssin opetustuntimäärä oli noin 33 oppituntia/kurssi, kasvua 1,5 tuntia/kurssi. Luku viittaa lyhytkurssien määrän vähenemiseen suhteessa koko lukuvuoden mittaisiin kursseihin.

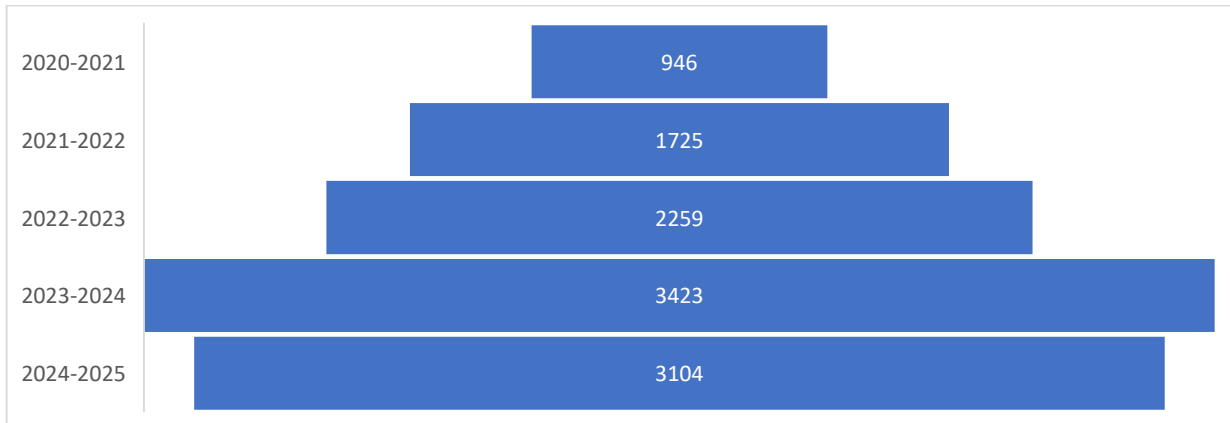

Kaavio 17. Lukuvuoden toteutuneet opetustunnit 2020–2025

Toteutuneissa opetustunneissa heijastuu tavoite tasapainottaa palvelua lähemmäs myönnettyjä valtionosuustunteja. Opetukseen käytettiin yli 47 700 tuntia. (Kaavio 17.) Niistä valtionosuuteen oikeuttavia oli 96,8 %. Valtionosuuteen oikeuttamattomista tunneista 69,3 % käytettiin myyntipalvelukursseihin, 24,0 % hankerahoituksella toteutettuun opetukseen ja 6,7 % henkilökunnan kouluttamiseen.

Työväenopistossa on vain 12 päätoimista työntekijää, joilla on opetusvelvollisuutta. Toteutuneista opetustunneista päätoiminen opetushenkilöstö opetti 10,2 % ja loput 89,8 % määräaika-

tuntiopettajat. Sen lisäksi sivutoimiset luennoitsijat pitivät yleisluentoja. Päätoimisten osuus opetuksessa nousi edelliseen tarkasteluun nähden yhden prosentin.

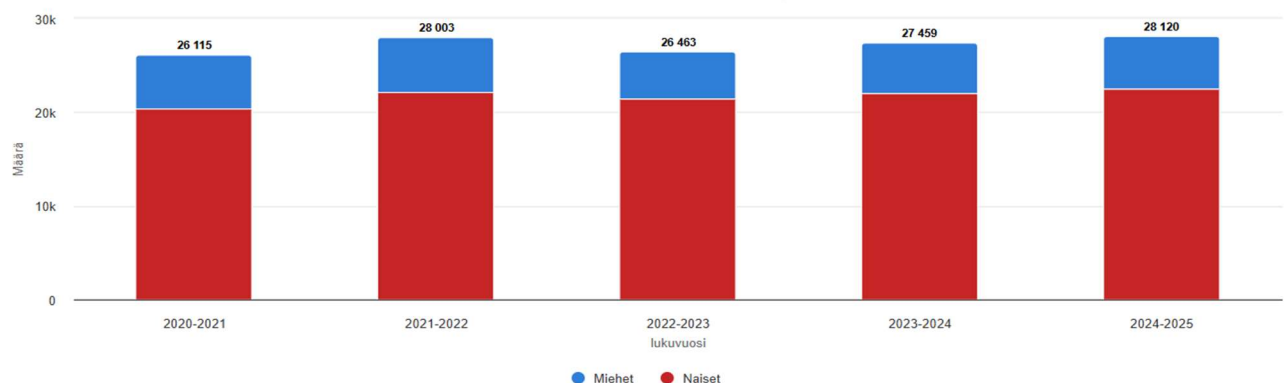
Kaavio 18. Maahanmuuttajille suunnatut opetustunnit 2020–2025

Työväenopisto on vakiinnuttanut paikkansa myös kotouttavaa koulutusta tarjoavana oppilaitoksena. Lukuvuonna 2024–2025 opintoihin osallistui yli 900 opiskelijaa, jonka äidinkieli oli joku muu kuin suomi. Heistä noin 95 % osallistui maahanmuuttajille suunnattuun koulutukseen. Maahanmuuttajille suunnatusta koulutuksesta pääosa oli suomen kielen ja kulttuurin opintoja.

Maahanmuuttajille suunnatut opetustunnit vähenivät edelliseen tarkasteluun verrattuna 9,3 % (kaavio 18). Opetustuntien laskemiseen vaikutti se, että erillisrahoituksia oli vähemmän käytettävissä. Erillisrahoitukset takaavat sen, että maahanmuuttajille suunnatut kotouttavat koulutukset ovat osallistujilleen ilmaisia.

5.2 Asiakasmäärien kehitys

Kansalaisopistot ovat kaikille avoimia oppilaitoksia ja niiden toimintaa voi osallistua asuinpaikasta tai kotikunnasta riippumatta. Työväenopiston opiskelijoista suurimmalla osalla (74 %) on osoite Tampereella. Ylöjärvellä asuvien opiskelijoiden osuus on pysynyt edellisen vuoden tasolla (14 %). Asuinpaikka opiston toiminta-alueen ulkopuolella on 12 % työväenopiston opiskelijoista. Verkkokurssien ansiosta opiston kurssien hyödyntäminen ei rajoittunut pelkästään naapurikuntiin.

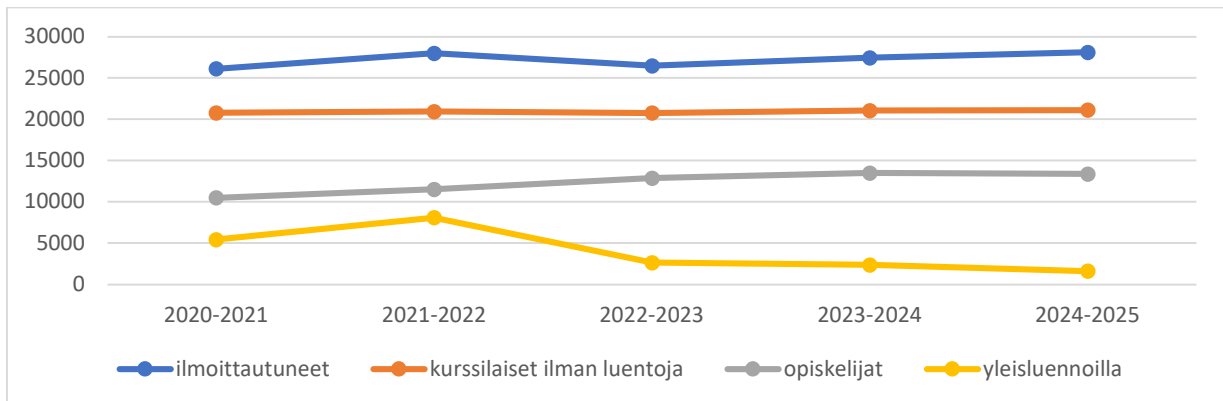

Kaavio 19. Ilmoittautuneiden määrän kehitys

Opiskelemaan ilmoittautuneiden tilastossa näkyvät kaikki kurseille ilmoittautuneet henkilöt, sekä paikan saaneet että ne, jotka ovat jääneet varasijoille. Yleisluennoilla mukana olevat ja joillakin maksupalveluna toteutetuilla kursseilla opiskelevat eivät ilmoittaudu järjestelmään, vaan heidät

merkitään läsnäolleeiksi paikalla tehdyn laskennan mukaan. He eivät näy ilmoittautuneiden tai opiskelijoiden tilastoissa.

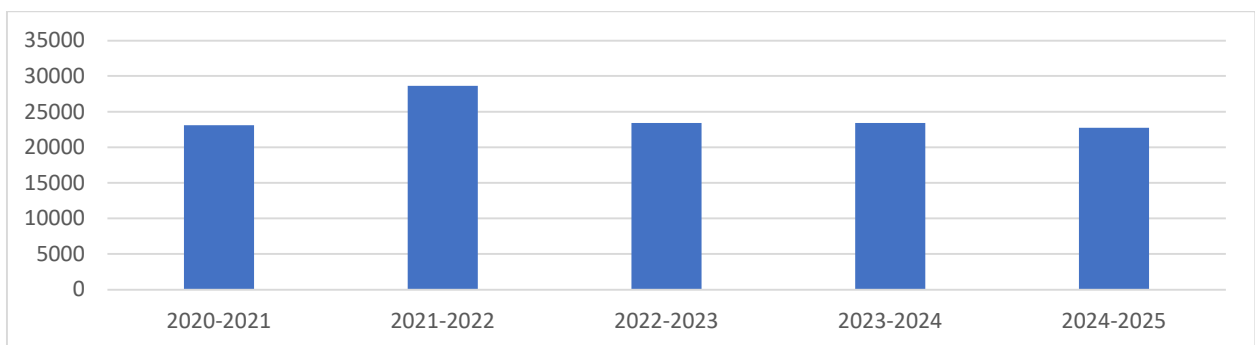
Ilmoittautuneiden määrä on kasvanut tasaisesti viimeisten vuosien aikana ohittaen nyt jo ilmoittautuneiden määrän ennen lukuvuoden mittaisten kurssien aloittamista (syksy 2022) (Kaavio 19). Myös kurssien suosio ja sitä myötä kurssilaisten määrä on pysynyt melko tasaisena, vaikka kurssien määrässä on ollut pientä vaihtelua. Kurssimäärän putoaminen vaikutti kuitenkin siihen, että yhä useampi ilmoittautuja jäi varapaikalle. Viiden vuoden tarkastelujaksolla positiivisin muutos on opiskelijamäärässä, joka on kasvanut tasaisesti kertoen paranevasta saavutettavuudesta. (Kaavio 20.)

Kaavio 20. Asiakasmäärän kehitys lukuvuositasolla

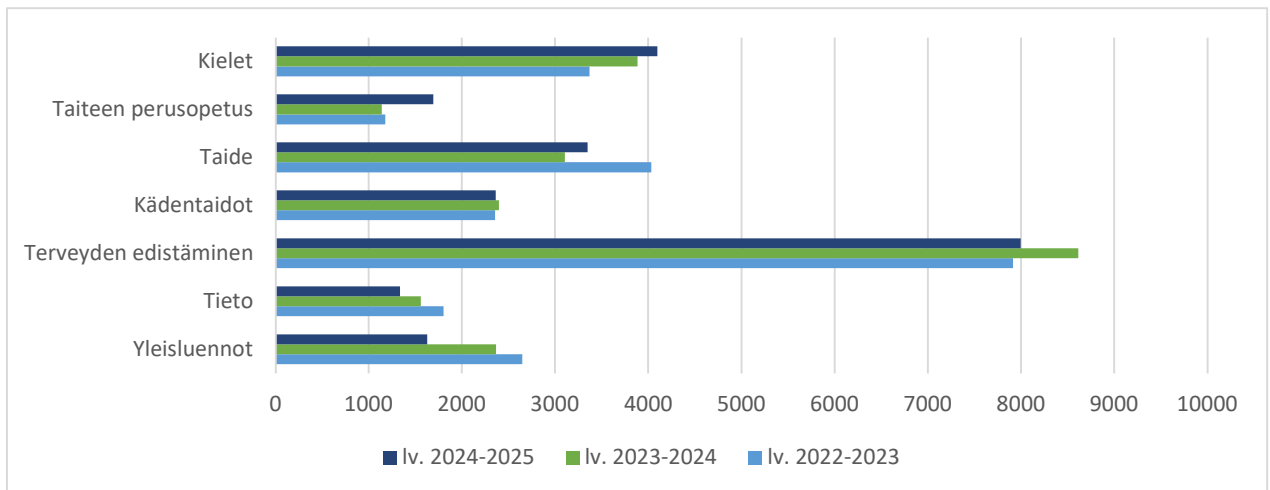
Luentojen osallistujamäärään vaikuttaa tarjottujen luentojen määrä ja sisältö. Lukuvuonna 2024–2025 järjestettiin 49 luentoa, joiden keskimääräinen osallistujamäärä oli 33,2 henkilöä / luento. Edelliseen lukuvuoteen verrattuna luentojen määrä laski 15,5 %, mutta osallistujamäärä nousi 20,3 %.

5.3 Kurssilaiset

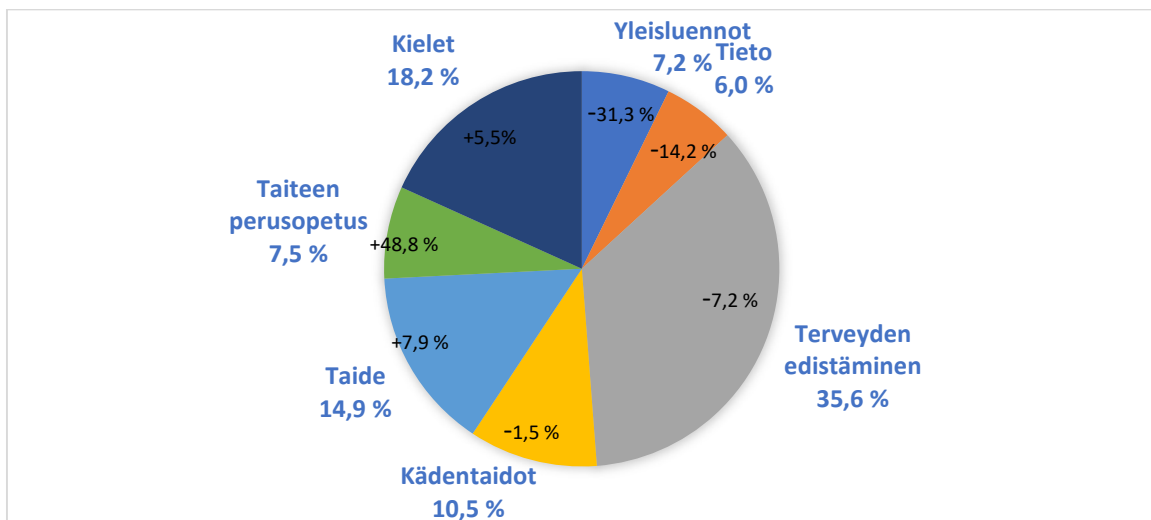
Kaavio 21. Kurssilaisten määrät 2020–2025

Kurssien määrän väheneminen vaikutti vain hieman kurssilaisten määrään. Kurssilaisia oli nyt reilu 22 700, ja heidän määränsä laski 2,8 % edelliseen lukuvuoteen verrattuna (Kaavio 21). Ainealueiden välillä oli selkeää vaihtelua. Opiskelijoita oli edellistä lukuvuotta vähemmän erityisesti terveyden edistämisessä (-7,2 %), jossa myös kurssien määrä laski eniten. Myös maksuttomien luentojen kävijämäärä väheni huomattavasti (31,1 %) edelliseen lukuvuoteen verrattuna, jolloin erityisesti juhluvuoden tapahtumat nostivat kävijämääriä. (Kaavio 22.)

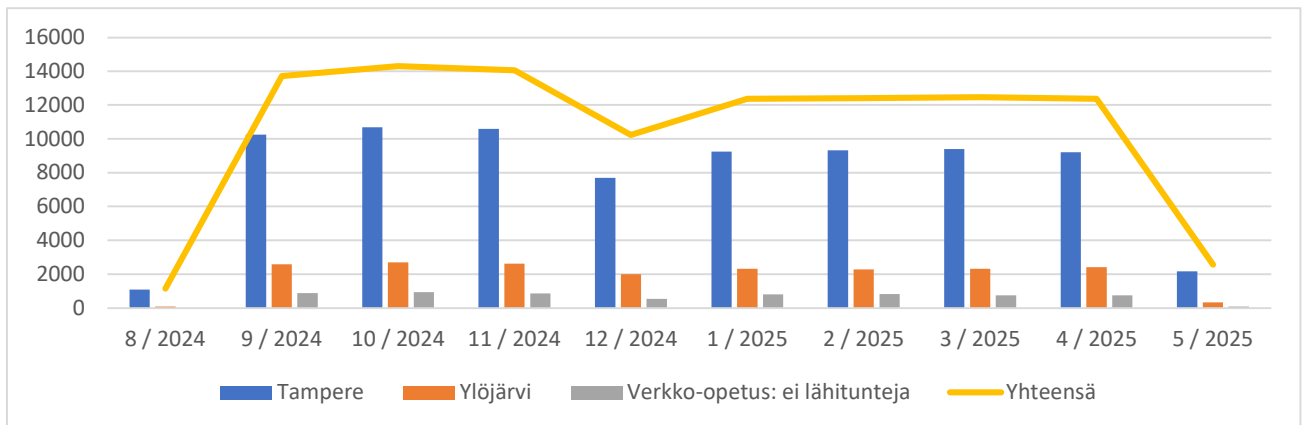
Kaavio 22. Kurssilaisten määrä aineryhmittäin lv. 2022–2025

Terveystiedon edistämisen kurssit vetävät edelleen eniten osallistujia, koska useimmille kursseille voidaan ottaa muihin ainealueisiin verrattuna moninkertainen määrä ilmoittautuneita mukaan. Taiteen opetuksen suhteellinen kurssilaisten määrä nousi muihin alueisiin verrattuna eniten. Joko vapaan sivistystyön kursseille tai taiteen perusopetukseen osallistuu nyt jo 22,4 % opiston kurssilaisista, mikä on peräti 4,0 % enemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Taidekurssien kurssilaisten määrä nousi 7,9 % ja taiteen perusopetuksen kurssilaisten määrä peräti 48,8 %, mikä johtuu siitä, että aikuisten kuvataiteen perusopetuksessa oli syksyn ajan poikkeuksellisesti neljä opiskelijaryhmää. (Kaaviot 22 ja 23).

Kaavio 23. Kurssilaisten suhteellinen osuus pääluokittain

Vapaan sivistystyön kurssien opetuskausi alkaa syyskuun alkupäivinä ja jatkuu huhtikuulle. Toukokuussa on tarjolla vielä lyhytkursseja. Kuvataiteen lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen opetus noudattaa alkamis- ja päättymispäivineen enemmän peruskoulujen lukuvuotta.

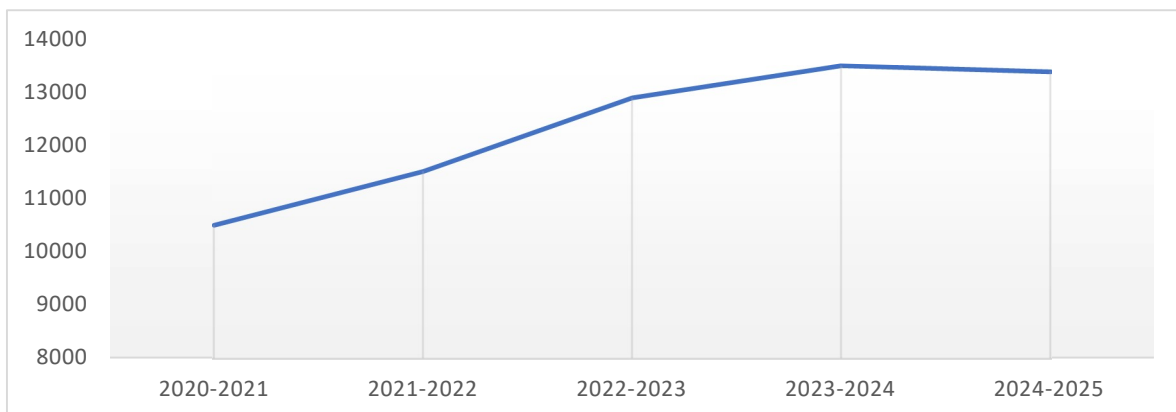

Kaavio 24. Kurssilaisten määrä kuukausittain

Kuukausikohtaisessa tarkastelussa kurssilaisten määrä lasketaan kurssin aikavälin perusteella. Tarkastelussa huomioidaan osallistumisen aloitus- että keskeytyspäivämäärät, jos osallistujalla sellaisia on. Tilasto osoittaa, että kurssilaisten määrä lukuvuoden aikana on melko tasainen. Osa opiskelijoista keskeyttää syyskauden päättyessä aloittamansa koko lukuvuoden opinnot, mutta myös kevätkauden pienempi kurssitarjonta näkyvät kurssilaisten määrässä. Joulutauko sekä vapaan sivistystyön opetuksen pitkien kurssien päättyminen huhtikuussa erottuvat tilastoissa selkeästi (Kaavio 24).

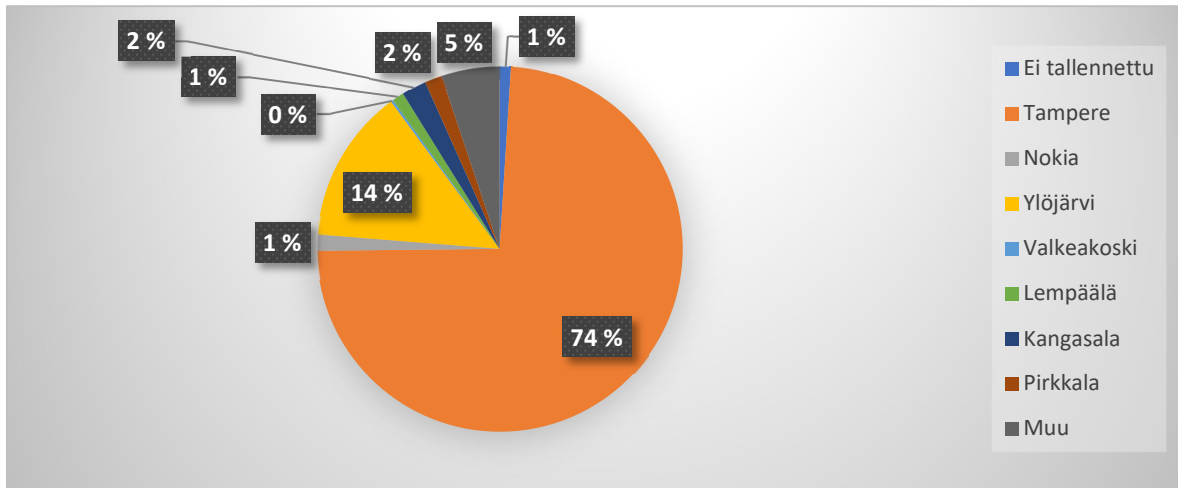
5.4 Opiskelijat

Koronavuosien jälkeinen opiskelijamäärän kehitys kääntyi lukuvuonna 2024–2025 hienoiseen laskuun. Opistossa opiskelien määrä putosi 0,8 %, mikä on seurausta pienentyneestä kurssitarjonnasta. (Kaavio 25.) Edellisen lukuvuoden tapaan yksi opiskelija kävi lukuvuoden aikana keskimäärin 1,7 kurssilla.

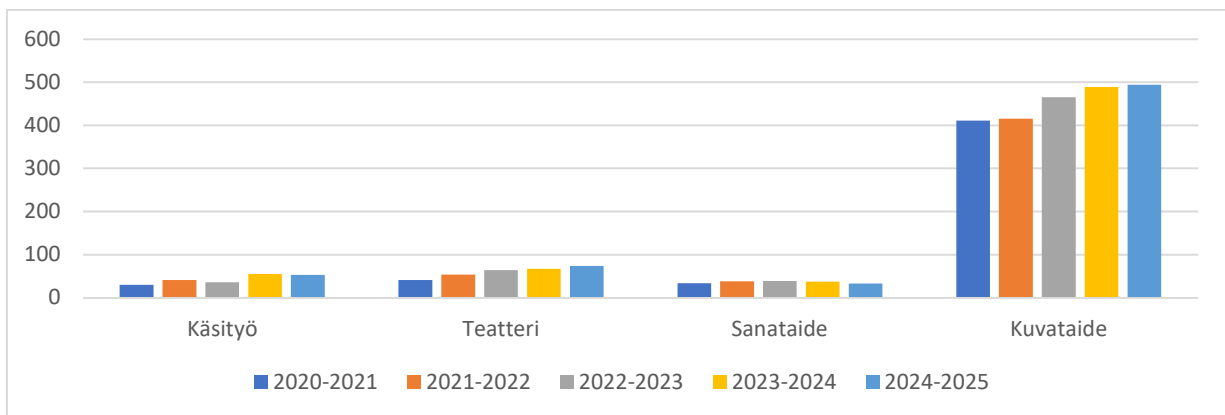
Kaavio 25. Opiskelijamäärän kehitys

Työväenopiston tarjonta saavuttaa enimmäkseen Tampereen ja Ylöjärven asukkaita. Etäopetustarjonta houkuttelee opiskelijoita myös kauempaa. (Kaavio 26.) Tamperelaisia käy paljon myös Ylöjärven puolella tarjottavilla kursseilla. Lähes tuhat opiskelijaa suuntasikin Ylöjärvelle, jossa heidän osuutensa oli 33,7 % kaikista opiskelijoista. Ylöjärveläisistä noin 350 opiskelijaa osallistui opetukseen Tampereen tarjoamilla kursseilla, mikä Tampereen puolella tarjottujen kurssien opiskelijamäärään suhteutettuna oli 3,3 %, ja Ylöjärven asukaslukuun suhteutettuna 1,0 %.

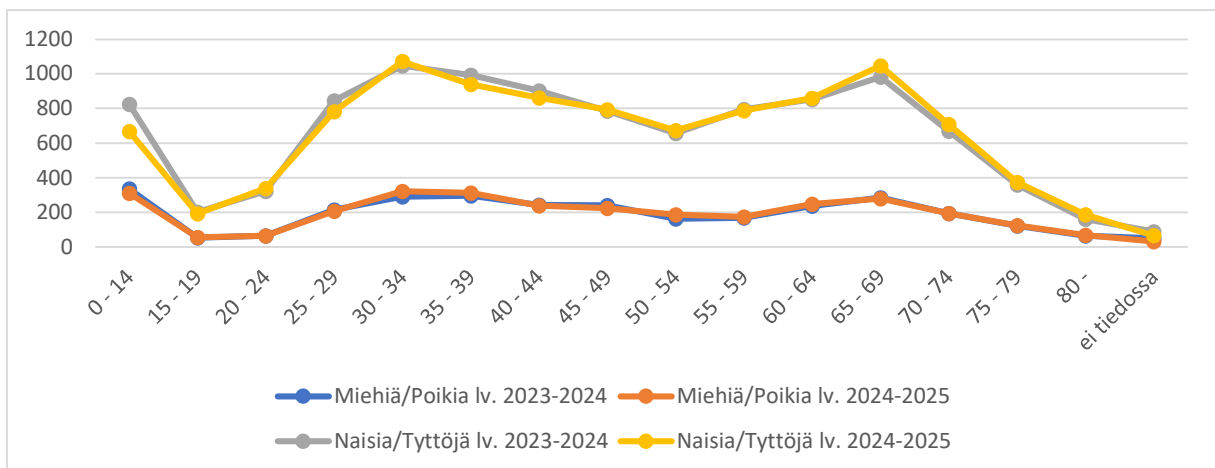
Kaavio 26. Opiskelijoiden jakautuminen kotikunnittain lv. 2024-2025

Taiteen perusopetuksen oppilasmäärät ovat viime vuosina pysyneet melko tasaisina. Pientä nousua on havaittavissa erityisesti kuvataiteessa ja teatteritaiteessa, joissa syksyllä 2024 aloitti uusia opiskelijaryhmiä. Luvut kertovat opiskelijoiden sitoutumisesta useamman vuoden kestäviin opintoihin sekä uusien ryhmien vetovoimasta. (Kaavio 27.)

Kaavio 27. Taiteen perusopetuksen opiskelijamäärät taidealoittain 2020–2025

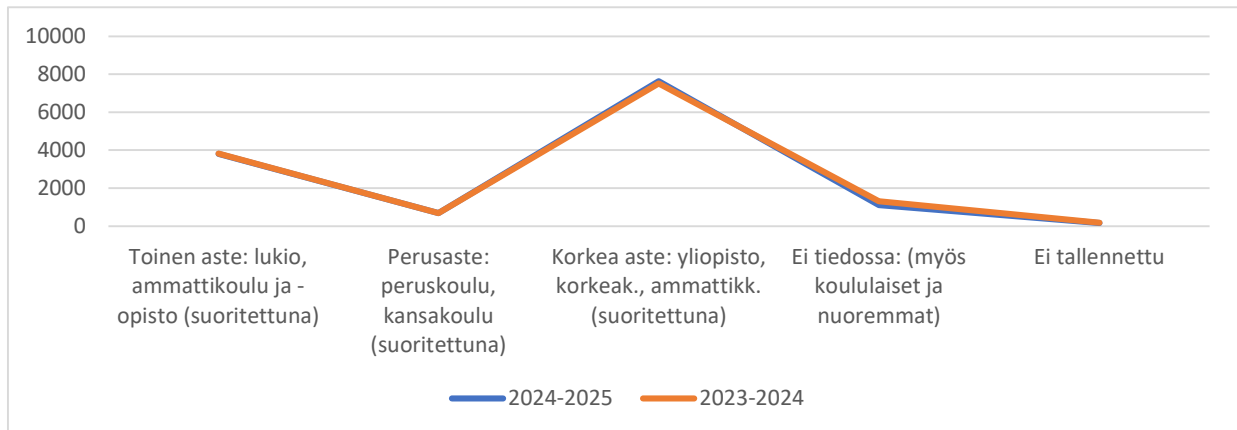
Työväenopiston opiskelijoiden ikäprofiili ja juridinen sukupuoli ovat pysyneet melko vakaana. Selkeä ero tilastossa on havaittavissa vain naispuolisten opiskelijoiden osuudessa nuorimpien ikäluokassa. Haasteellisin tavoitettava ryhmä ovat nuoret ja nuoret aikuiset. (Kaavio 28.)

Kaavio 28. Netto-opiskelijavertailu luokiteltuna iän ja juridisen sukupuolen mukaan

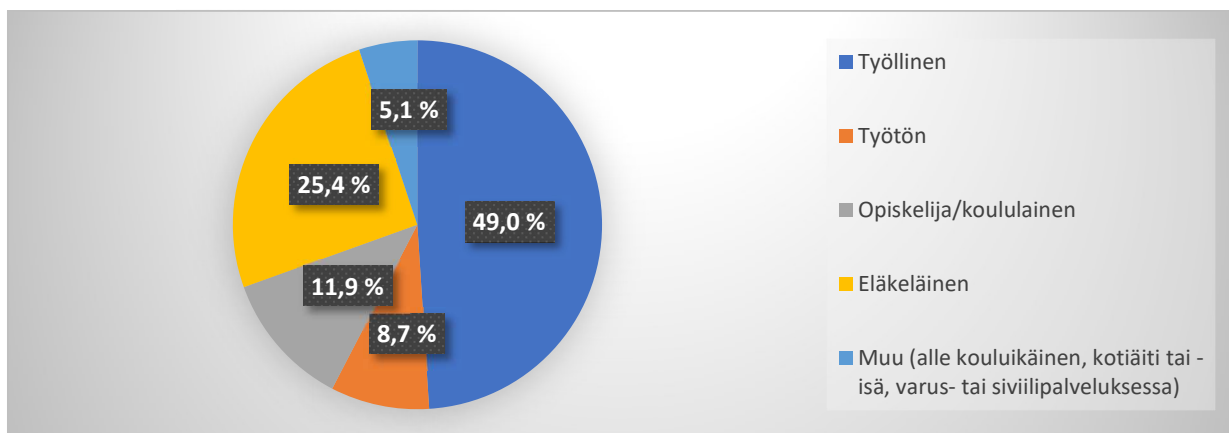
Nuorimmat työväenopistossa kävijät olivat alle vuoden ikäisiä. Lukuvuonna 2024–2025 ryhmissä oli mukana reilu 120 enintään yksivuotiaasta lasta. Lapsia työväenopistossa on erityisesti aikuinen–lapsi-kursseilla sekä taiteen perusopetuksessa. Ilmoittautumisiin vaikuttaa muun muassa vanhempien aktiivisuus. Kun taiteen perusopetus on loppumassa, nuoret (15–19-vuotiaat) etsivät itse harrastuksensa, eikä työväenopisto tavoita heitä yhtä hyvin kuin muita ikäryhmiä.

Osallistumisessa on kaksi huippukautta, joista toinen on 30–34 vuoden iässä ja toinen eläkeiän alkaessa 65–69-vuotiaana. Matalimmillaan opiskeluinto on 50–54-vuotiaana. Moni vanhemman ikäluokan opiskelija jatkaa opintojaan ja harrastustaan todella kauan löytäen opistosta mielekästä tekemistä vielä 90-vuotiaanakin.

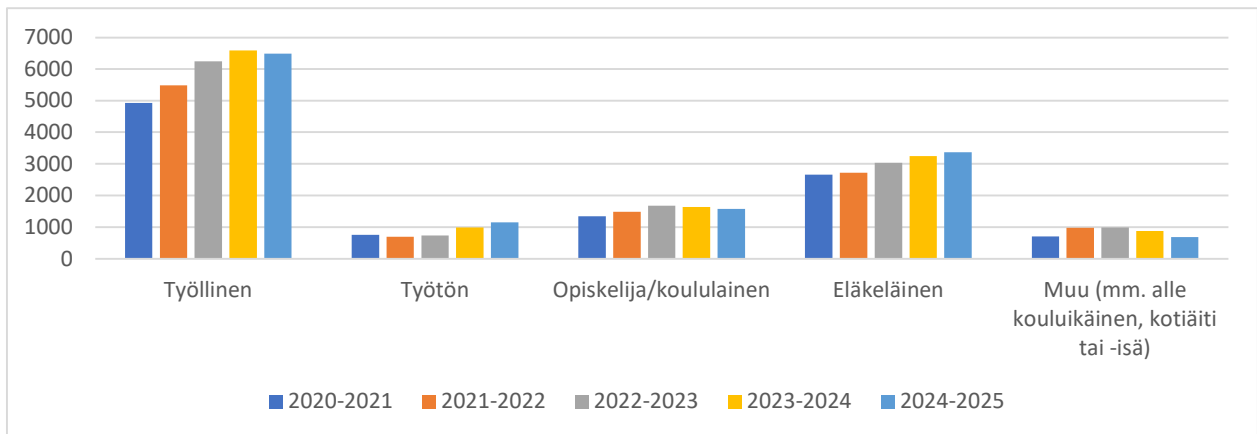
Kaavio 29. Opiskelijoiden koulutustausta sukupuolittain lv. 2024–2025

Myöskään opiskelijoiden koulutustaustassa ei näy eroa edelliseen tarkasteluun verrattuna. Kuvaajat menevät täysin päällekkäin. Suomalaisten keskimääräisesti korkea koulutustaso näkyy myös työväenopiston opiskelijoissa. Yli puolella opiskelijoista (55 %) on korkeakoulututkinto ja toisen asteen koulutuksen on suorittanut 29,8 %. (Kaavio 29.)

Kaavio 30. Opiskelijoiden pääasiallinen toiminta lukuvuonna 2024–2025

Edelleen lähes puolet (49,0 %) tilastoiduista työväenopiston opiskelijoista käy työssä ja opiskelee vapaa-aikanaan. Heidän osuutensa oli kuitenkin hieman pudonnut, samoin kuin muu-statuksella tilastoitavien. 'Muu' opiskelijoihin (5,1 %) vaikuttaa muita enemmän kunkin lukuvuoden kurssitarjonta, erityisesti lapsille suunnattujen sekä aikuinen–lapsi-kurssien määrä. Sen sijaan työttömien osuus opiskelijoista (8,7 %) jatkoi nousuaan. Kasvu edelliseen lukuvuoteen verrattuna oli 1,3 %. Myös eläkkeellä olevia opiskelijoita (25,4 %) oli edellistä kautta enemmän. Heidän osuutensa kasvoi 1,0 %. (Kaaviot 30 ja 31.)

Kaavio 31. Opiskelijoiden toiminnan vertailu

6. On vain yksi Tampereen seudun työväenopisto

Tampereen seudun työväenopistolla on vakiintunut asema monipuolisena ja uudistuvana vapaan sivistystyön oppilaitoksena, joka vastaa alueellisiin koulutustarpeisiin ja tukee elinikäistä oppimista. Itsearviointiraportti osoittaa, että opistossa on onnistuttu kehittämään toimintaa suunnitelmallisesti ja asiakaslähtöisesti, mutta tunnistetaan myös selkeitä kehittämiskohteita tuleville vuosille.

Lukuvuoden aikana tehdyillä toimenpiteillä on edistetty edellisessä itsearvioinnissa todettuja kehittämiskohteita sekä kaupungin strategiaan pohjaavassa Kulttuurin vuosisuunnitelmissa vuosille 2024 ja 2025 opistolle nimettyjä tärkeimpiä kehittämisen kohteita.

1) Perehdyttämisaineiston ja -vastuiden selkeyttäminen työpaikan vetovoiman kasvattamiseksi sekä henkilöstön työn sujuvoittaminen uuden perehdytysuunnitelman käyttöön otolla.

Perehdytyksen kehittäminen on edelleen käynnissä: aineiston työstäminen aloitettiin jo edellisenä lukuvuonna ja uusi perehdytysaineisto saatiin valmiiksi arvioitavan lukuvuoden aikana. Edellisessä arvioinnissa kehittämiskohteeksi noussutta taloustietoisuuden kasvattamista on edistetty työyhteisön kokouksissa. Perehdytyksen käytännön toteutuksessa on kuitenkin edelleen haavoittuvuutta, erityisesti tuntiopettajien perehdytyksessä ja materiaalin saatavuudessa henkilöstövaihdosten yhteydessä. Vastuiden selkeyttäminen ja perehdytyksen jatkuva kehittäminen ovat edelleen kehittämiskohteena.

2) Opiston kestävän toiminnan näkyväksi tekeminen Syke 2 -hanketyöllä.

Kestävän kehityksen edistäminen näkyy opiston toiminnassa muun muassa ympäristötietoisina kursseina, eettisinä hankintoina ja saavutettavuutta tukevin palveluin. Syke 2 -hanke on lisännyt materiaalitietoisuutta ja kestävän toiminnan näkyvyyttä. Käytännön toteutuksessa on kuitenkin vielä haasteita, kuten vastuiden selkeyttämisessä ja tekojen näkyväksi tekemisessä. Vastuuhenkilön puuttuminen on koettu haasteeksi pitkäjänteiselle kehittämiselle. Keväällä 2025 saadulla rahoituksella tullaan edistämään kestävän tulevaisuuden järjestelmällisempää arviointia OKKA-säätiön kriteerien pohjalta.

3) Osallisuuden kehittäminen ja henkilöstön asiantuntijuuden vahvistaminen valtakunnallisesti hanketoiminnalla ja kansainvälisesti verkostoja luomalla.

Lukuvuoden aikana opistolla on ollut käynnissä kolme omaa hanketta, ja lisäksi opisto on ollut mukana kolmessa yhteishankkeessa. Osallisuutta ja asiantuntijuutta on kehitetty sekä valtakunnallisilla hankkeilla että kansainvälisellä verkostoitumisella. Esimerkiksi Virkistävää työnkulkua -hankkeeseen osallistui lukuvuoden aikana 11 päätoimista työntekijää, ja kansainvälistä verkostoitumista on edistetty aktiivisesti. Henkilöstön osallistamista kehittämistyöhön ja

hanketoimintaan pidetään tärkeänä, mutta henkilöstön osallistumismahdollisuuksia ja vaikuttavuutta tulee edelleen vahvistaa, erityisesti tuntiopettajien osalta. Edellisessä arvioinnin tulosten tavoin myös resurssien ja toiminnan yhteensovittamisessa on vielä kehitettävää.

- 4) **Opiston brändin ja tunnettuuden vahvistaminen juhlavuonna 2024 yhteisöllisesti ja asiakaslähtöisesti.**
Opiston brändin ja tunnettuuden vahvistamista jatkettiin koko lukuvuoden. Viestintä on ollut monikanavaista ja aktiivista, ja opisto julkaisi runsaasti sisältöä eri kanavissa. Asiakaspalvelun ja viestinnän kehittäminen on ollut tavoitteellista, ja vastannut edellisessä itsearvioinnissa todettuun kehittämistarpeeseen. Kuitenkin erityisesti yksittäisiin kursseihin liittyvän tiedotuksen ajantasaisuudessa ja selkeydessä on edelleen parannettavaa.
- 5) **Tulevaisuuden osaamistarpeita huomioivan, laadukkaan opiskelu- ja harrastustoiminnan jatkuva kehittäminen kaupungin vetovoimaisuuden edistämiseksi sekä opiston edelläkävijyyden edellytyksien kehittäminen Priima tulevaisuus -hankkeessa Kansalaisopistojen tulevaisuuskuvat -hankkeen pohjalta.**
Opisto on kehittänyt opiskelu- ja harrastustoimintaa vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeita. Kurssitarjonta on monipuolista ja opiskelijalähtöistä, ja erityisesti taideopintojen ja kielikurssien suosio on kasvanut. Opetuksen laatu ja asiakastytyvyisyys ovat pysyneet korkealla tasolla. Kehittämistyötä jatketaan edelleen muun muassa Priima tulevaisuus -hankkeessa.
- 6) **Asiakaspalvelun monikanavaisuuden kehittäminen.**
Asiakaspalvelua on kehitetty monikanavaisesti: palautetta kerätään sähköisesti ja suullisesti, ja viestintäkanavia on monipuolistettu, esimerkiksi chat on ollut paremmin käytössä. Palautteet ohjataan vastuuhenkilöille, ja niihin pyritään vastaamaan nopeasti. Kehittämistarpeita on edelleen erityisesti tiedonkulun ja viestinnän selkeydessä sekä tuntiopettajien tavoittamisessa.
- 7) **Turvallisemman tilan periaatteiden jalkauttaminen henkilöstölle, opiskelijoille ja toimintatapoihin.**
Turvallisemman tilan periaatteita on käsitelty henkilöstön kanssa, ja niitä on pyritty viemään käytäntöön henkilöstölle, opiskelijoille ja toimintatapoihin. Käytännön toteutuksessa on kuitenkin vielä kehitettävää, erityisesti perehdytyksessä. Myös fyysisten tilojen turvallisuuskäytäntöjen vahvistaminen nousee kehittämiskohteeksi.

Lopuksi voidaan todeta, että opisto tarjoaa monipuolista koulutusta ja harrastusmahdollisuuksia painottaen yhteisöllisyyttä, elinikäistä oppimista ja matalan kynnyksen osallistumista. Opiskelijat ovat tyytyväisiä opetuksen laatuun ja kurssien sisältöön, ja osallistujamäärät ovat pysyneet korkeina. Talous on vakaalla pohjalla, ja toimintaa kehitetään jatkuvasti palautteiden ja CAF-itsearviointimallin avulla. Kehittämiskohteiksi nousevat perehdytyksen, viestinnän ja kestävä kehityksen käytäntöjen selkeyttäminen sekä henkilöstön osallistamismahdollisuuksien vahvistaminen.

Liite Tampereen seudun työväenopiston hankkeet lv. 2024–2025

Hankkeen nimi	Alku	Loppu	Tavoite	Rahoittaja	Yhteistyökumppanit
Lukuvuoden 2024–2025 uudet hankerahoitukset					
Kaiken kattavaa kehitystä (Kake)	syksy 2025	kevät 2027	Vahvistaa ja kehittää kestävän tulevaisuuden rakentamista opiston arvojen mukaisesti.	OPH	
Lukuvuonna 2024–2025 jatkuneet hankkeet					
Syke 2 – merkityksellisuuden äärellä	syksy 2023	syksy 2025	Kehittää henkilöstön kestävyysosaamista sekä syväsiivistyksen ja kestävän elämäntavan opintotarjotinta ja opiskelijoiden omatoimista oppimispolkua	OPH	
Esteet nurin!	syksy 2023	syksy 2025	Edistää kuntalaisten näkökulmasta tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, esteettömyyden ja saavutettavuuden toteutumista kansalais- ja työväenopistojen opetuksessa ja toiminnoissa	OPH	Tornion kansalaisopisto, Wellamo-opisto, Joensuun seudun kansalaisopisto, Kotkan opisto, Kuopion kansalaisopisto
Kansalaisopistojen tulevaisuuskuvat	syksy 2023	kevät 2025	Laatia skenaariotyöskentelyn avulla omalle opistolle lähitulevaisuuden strategia ja pidemmän ajan visio	OPH	Toimihenkilöjärjestöjen Opintoliitto ry, Helsingin aikuisopisto, Auralan kansalaisopisto, Hiiden opisto, Jyväskylän kansalaisopisto, Järvenpään opisto, Kauniaisten kansalaisopisto, Kuopion kansalaisopisto, Nurmijärven Opisto, Omnia Espoon työväenopisto, Pieksämäen Seutuopisto, Tornion kansalaisopisto
Priima tulevaisuus	syksy 2024	kevät 2026	Ennakoida tulevaisuuden osaamistarpeita, ja oppia kehittämään opetustarjontaa niiden mukaisesti.	OPH	Valkeakoski-opisto, Ahjolan kansalaisopisto, Pirkan opisto, Oriveden seudun kansalaisopisto, Sastamalan Opisto
Lukuvuonna 2024–2025 päättyneet hankkeet					
Virkistävää työnkulkua	syksy 2023	syksy 2024	Saada uusia ideoita ja impulsseja, parantaa Tampereen seudun työväenopiston tekemisen laatua, kansainvälistyä ja laajentaa verkostoja, lisätä opiskelijoita hyödyttävää työhyvinvointia	Erasmus+	Tampereen kesäyliopistoyhdistys, Ahjolan kansalaisopisto, Silta-Valmennusyhdistys
Kiihdytyskaista kestävään arkeen	kevät 2023	kevät 2025	Vahvistaa aikuisten työelämässä tarvitsemia perustaitoja	OKM	